

GRAMEX press

Jouni Hynynen
ja laulujen tarinat

Gramex
tehosti tukea
koronavuonna

Haastattelussa
Edu Kettunen
Ellen

Sanni: Levyjen
välissä pitää
elää elämää

2 2021

Intro

Teksti: Riikka Hiltunen ja Heikki Jokinen

Blind Channel onnistui

Suomea Euroviisuissa edustanut Blind Channel sijoittui hienosti loppukilpailussa kuudenneksi. Sen nostivat yleisöltä tulleet pisteet, asiantuntijaraadit rankkasivat

yhtyeen alemmaksi. Ero saattoi olla niinkin selvä kuin Ruotsin antamissa pisteissä: yleisöltä täydet 12, asiantuntijoilta puhdas nolla. ●

KUVA: THOMAS HANSES

Single kotisaarelle

Egotrippi-yhtyeestä tuttu **Knipi**, oikealta nimeltään **Zachris Stierncreutz**, julkaisi toukokuussa singlen *00840*. Nimi juontuu Helsingin Laajasalon saaren postinumerosta. Kappale on kunnianosoitus kotikulmille ja parisuhteelle, joiden arvo ja merkitys korostuu korona-aikana. Samalla se on ylistys jokaisen omalle kotiseudulle tai naapurustolle, Knipi sanoo. ●

TAITEIDEN TUTKIMUS SUIJUTTUU TOPELA-KORTTELIN UNIONINIKAKADULLA. KUVA: ARI AALTO

Musiikkitieteen tilanne arveluttaa

Keväällä käytiin vilkasta keskustelua taiteiden tutkimuksen ja erityisesti musiikkitieteen ahdingosta Helsingin yliopistossa. Oppiaineen professuuria ei ole täytetty ja opiskelijat harkitsevat pääaineen vaihtamista vähäsen opetustarjonnan vuoksi. Helsingin Sanomat nosti resurssipulan helmikuussa esiin ja yksityishenkilöt, instituutit sekä järjestöt ovat ottaneet tilanteeseen julkisesti kantaa. ●

Turva- ja hyvinvointiraideri esittäväle taiteelle

Työterveyslaitos on julkaissut turva- ja hyvinvointiraiderin, jonka tavoitteena on edistää oikeutta turvalliseen työskentelyyn esittävän taiteen aloilla. Verkosta löytyvä raideri sisältää tietoa ja työkaluja, jotka tukevat tuotannon sujuvuutta turvallisuudesta tinkimättä. Raideri pohjautuu taidealan järjestöjen kanssa toteutetussa Floor is Yours! -hankkeessa kerättyyn materiaaliin. ●

Sovellus keikkojen tilaamiseen

Suomessa kehitetty, kansainväliseksi kasvuyritykseksi tähtäävä Gixon-sovellus tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden varata suoraan yksityiskeikkoja ja online-keikkoja. Sovelluksen pilottiversio julkaistiin joulukuussa 2020 pääkaupunkiseudulle ja maaliskuussa palvelu laajeni koko Suomeen. Saatavilla on sekä artisti- että asiakasversio. Sovellus sisältää maksatusjärjestelmän. ●

KANNEN KUVA: HENRIK SCHOTT

Kirja Pave Maijasesta

Tammikuussa edesmenneestä **Pave Maijasesta** ilmestyi keväällä perusteellinen elämäkertä *Pave Maijanen – Elämän nälkä*. Sen kirjoitti vapaa toimittaja **Tommi Saarela**. Kirja avaa Maijasen uraa ja elämäkatsomusta uudella tavalla. ●

JOHN LEGENDIN ALBUMIN BIGGER LOVE JULKAISI COLUMBIA RECORDS.

Jonas W. Karlsson tiimissä

Suomalainen biisinkirjoittaja ja tuottaja **Jonas W. Karlsson** kuuluu yhdysvaltalaisartisti **John Legendin** Grammy-palkitun albumin tekijätiimiin. Karlsson on tuottajana ja yhtenä kirjoittajana kappaleessa *U Move, I Move*. Kappale on single John Legendin albumilta *Bigger Love*, joka palkittiin tämän vuoden Grammy-gaalassa vuoden r&b-albumina. ●

Kaj lähtee merelle

Ankeat ajat eivät ole lannistaneet Vöyrin ruotsin murteella esiintyvää Humorgruppen Kajta. Ryhmän musikaali *Botnia Paradise* saa ensi-iltansa syyskuussa Wasa Teaterissa. Kajin **Kevin Holmström**, **Jakob Norrgård** ja **Axel Åhman** yhdistävät pohjalaista huumoria ja murretta huolella käsikirjoitettuun sekä toteutettuun, vauhdikkaaseen esiintymiseen.

Kajin edellinen musikaali, pohjanmaalaiselle paikallispatriotismille irvaileva *Gambamärk* myi Wasa Teaterissa 23 000 lippua vuonna 2019. Ryhmän 10-vuotiskonsertti keräsi 8 000 kuulijaa Botnia-halliin viime keväänä. ●

HUMORGRUPPEN KAJ. KUVA: FRANK A. UNGER

Pietari Inkinen Etelä-Koreaan

Kapellimestari **Pietari Inkinen** on valittu kolmeksi vuodeksi Etelä-Korean radion sinfoniaorkesterin musiikilliseksi johtajaksi tammikuusta 2022. Hän jatkaa myös Deutsche Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslauternin ylikapellimestarina ja Japanin filharmonikkojen ylikapellimestarina. ●

SUISTAMON SÄHKÖ ON MUKANA ROOTS & SYNC -HANKKEESSA. KUVA: SUISTAMON SÄHKÖ

Alusta kansanmusiikin synkronointiin

Yhteispohjoismainen Roots & Sync -hanke yhdistää kansanmusiikin tekijät sekä music supervisorit ja synkronointiagentit, jotka etsivät musiikkia elokuviin, tv-sarjoihin, mainoksiin ja peleihin. Artistit ja heidän edustajansa voivat lisätä hankkeen sivustolle tietoja ja musiikkinäytteitä. ●

PIETARI INKINEN. KUVA: KAUPU KIKKAS

RAIJA MALKKA (VAS.) JA KAIJA SAARIAHO. KUVA: SOFIA OKKONEN

Saariaho Amos Rexissä

Taidemuseo Amos Rexissä nähdään elokuun 22. päivään saakka säveltäjä **Kaija Saariahon** ja kuvataiteilija **Raija Malkan** yhteisteos *Blick*. Se on maalauksellinen, tilallinen ja musiikillinen kokonaistaideteos, johon voi astua sisään. *Blickin* lähtökohta

on Saariahon teos *Stilleben* (1988), jota on täydennetty ja muokattu näyttelyä varten. Taiteilijat ovat tehneet yhteistyötä 1990-luvun alusta lähtien. ●

Nummirock pilotoi virtuaalitodellisuutta

Kauhajoen Nummirock järjestetään tulevana kesänä viimevuotiseen tapaan kokonaan virtuaalisena. Samalla se on Vevent-hankkeen pilotti. Tavoite on hankkia osaamista, tietoa ja verkostoja virtuaalitapahtumien tuottamiseen. Festivaalin ilmaisia ja maksullisia livestriimikeikkoja ja oheisohjelmaa pääsee katsomaan omalla avatar-hahmolla. Tapahtuma järjestetään 25.–26. kesäkuuta. ●

LÄHIBOTOX ON HELSINKILÄINEN RAP METAL -YHTYE, JOKA ESINTYY NUMMIROCKISSA. KUVA: TIMO ISOAHO

Pääkirjoitus

LAURI KAIRA
Päätoimittaja

Mistä tunnet sä ystävän?

Suosittu laulu kertoo siitä, että aidon ystävän tunnistaa silloin, kun itsellä on vaikeaa. Hyvinä aikoina kavereita riittää, mutta tosiystävät pysyvät vierellä myös elämän myrskyissä.

Kulttuuriväki sai kokea tämän koronan aikana kipeästi. Päättäjät unohtivat freelancerit, työttömyysturvan väliinputoajat ja kulttuurialan yrittäjät juuri silloin, kun apua olisi eniten tarvittu.

Ala on saanut kärsiä ylimitoitetuista koronarajoituksista ja alimitoitetuista koronatuista. Jonkinasteista ymmärrystä alkoi löytyä vasta sitten, kun media julkisti ongelmat riittävän isosti myös suurelle yleisölle. Tämä on hälyttävää, sillä Suomi on niin pieni maa, että päättäjillä tuo tieto oli ollut jo paljon aiemmin. Myös eduskunnan sivistysvaliokunta oli kiinnittänyt asiaan huomiota jo aiemmin.

Suomessa ei vielä kukaan tunnuta aidosti ymmärtävän luovien alojen merkitystä. Tilastokeskuksen mukaan ne ovat sekä työllisyyden että bruttokansantuotteen kannalta merkittävämpiä kuin monet perinteiset teollisuudenalat. Luovat alat ovat Suomelle kestävä kasvun mahdollisuus ja kansainvälisesti merkitävä elinkeino.

Luovat alat ovat monin verroin suurempi työllistäjä kuin esimerkiksi metsäteollisuus, kemianteollisuus tai sähkö- ja elektroniikkateollisuus. Luovien alojen BKT-osuus on samaa suuruusluokkaa kuin elektroniikkateollisuudella ja suurempi kuin esimerkiksi paperiteollisuudella, ravintola- ja majoitusalaalla, maataloudella tai tekstiiliteollisuudella.

Tutkimuksen mukaan vuonna 2019 kulttuuri ja luovat alat muodostivat 4,4 prosenttia EU:n bruttokansantuotteesta. Suomessa ne muodostavat laskutavasta riippuen 2,9–3,3 prosenttia BKT:stä ja noin 3,5 prosenttia työpaikoista eli ne työllistävät 135 000 ihmistä.

Ruotsissa tämä on ymmärretty jo vuosia, ja se näkyy monessa suhteessa. Siellä luoviin aloihin osataan panostaa ammattimaisena elinkeinona, ja siellä se myös tuottaa enemmän.

Suomessa olisi samat mahdollisuudet. On vaikea ymmärtää, miksi Suomen päättäjät tahtovat lahjoittaa tässä maaoittelussa luovutusvoiton ruotsalaisille. ●

Koronassa taiteilijat unohdettiin.

KUVA: ANTTI NYMAN

JOUNI HYNYNEN

- Syntynyt 1970. • Kotiteollisuus-yhtyeen sanoittaja, laulaja ja kitaristi.
- Kotiteollisuus aloitti Hullu ukko ja kotiteollisuus -nimellä vuonna 1991.
- Yhtyeen jäsenet ovat **Jouni Hynynen** (laulu ja kitara), **Jari Sinkkonen** (rummut), **Janne Hongisto** (basso) ja **Miitri Aaltonen** (kitara).
- Kotiteollisuus on julkaissut 17 studioalbumia, kolme kokoelmalevyä ja kaksi kirjaa. • 11 levyä on myynyt kultaa, kolme platinää.
- Yhtye on voittanut kaksi Emma-palkintoa.

KUVA: PETRI MULARI

Elämäni kymmenessä kappaleessa

Jouni Hynynen tarinat laulujen takaa.

Teksti VILLE HARTIKAINEN

Kotiteollisuus on
Janne Hongisto (basso)
(vas.), Miitri Aaltonen (kitara)
Jari Sinkkonen (rummut) ja
istumassa Jouni Hynynen
(laulu ja kitara).

KUVA: TERHI YLIMÄINEN

Tässä haastattelussa Kotiteollisuuden nokkamies **Jouni Hynynen** kertoo tarinoita laulujensa takaa, työstään Lappeenrannan lastenpsykiatrian osaston sairaaläkoulussa, noususta Suomirockin raskaaseen sarjaan ja menestyksen varjopuolista.

Routa ei lopu (1998)

”Työskentelin 1990-luvun lopulla koulunkäyntiavustajana Lappeenrannan lastenpsykiatrian osaston sairaaläkoulussa. Tykkäsin hommasta, mutta vuosien myötä mieleen alkoi hiipiä epäusko koko juttua kohtaan. Kelailin, että nämä ovat vasta ala-asteikäisiä lapsia ja jo näin sekaisin. Tuntui, ettei miulla ollut mitään sanavaltaa heidän kohtaloonsa. Tuli sellainen täydellinen voimattomuuden tunne, ja siitä lähti liikkeelle *Routa ei lopu* -kappaleen sanoitus.”

”Biisillä on tärkeä paikka Kotiteollisuuden tuotannossa. Bändi oli muuttunut hetkeä aiemmin kolmijäseniseksi, ja *Routa ei lopu* oli ensimmäinen kappale, jonka teimme kolmistaan. Se syntyi suunnilleen samassa ajassa, minkä se kestääkin. Se oli äärimmäisen oivaltava kokemus ja määritteli koko bändin suunnan. Toivonkipinä sille, että ei helvetti, tämä juttuhan voi toimia.”

”Kyseessä oli myös ensimmäinen Kotiteollisuus-kappale, jonka **Karmilan Mikko** tuotti. Samalla hän tuli ruuvanneeksi Kotiteollisuus-soundin lopullisesti kohdilleen. Sen jälkeen kukaan muu ei ole meitä tuottanutkaan. Joskus salaisissa bändikokouksissa on mietitty, että voisiko tuottajana toimia välillä joku muukin. Aina on päädytty samaan lopputulokseen: ei voisi. Kotiteollisuuden ei pidä muuttua mihinkään.”

Jos sanon (2000)

”Hetken laulu tämäkin. Sävellys syntyi bändin kanssa soitellessa, ja sanoituksen kehittelemään juostessani treenikämpältä kotiin keskellä yötä. Näin rusakkoja pomppimassa keskellä Lappeenrannan keskustaa ja aloin miettiä, että tämä elämä on oikeastaan aika hieno juttu. Että voit nähdä kauneutta ympärilläsi, jos vain päätät niin. Ja toisin päin: jos näet maailman pelkkänä paskana paikkana, niin ehkä olisi syytä tarkastella omaa ajatusmaailmaa. Kaikki on pitkälti kiinni siitä, miten asioihin päättää suhtautua.”

”Oma elämäni oli vuosituhannen vaihteessa ihan okei. Meillä oli takana ensimmäinen kiertue, ja alkoi olla sellaista vipinää, että tästähän saattaa tulla jotain. *Jos sanon* voitti kaiken lisäksi Rumbassa vuoden kappaleen tittelin. Voi olla, että meitä arvostettiin bändinä tuolloin enemmän kuin nykyään, varsinkin kriitikoiden taholta. Silloin me edustimme vielä jotain uutta.”

”Vanhempani pakkosyöttivät minut Suomi-iskelmällä, Reijo Kallion Viikonloppuisällä ja vastaavilla. Aika synkkää kuvastohan se on”, kotipihallaan Länsi-Helsingissä kuvattu Jouni Hynynen sanoo.

”Olen suuri riimittelyn ystävä, kiitos Eppujen ja Juice Leskisen.”

Kädessäni (2000)

”Kappale, jota tehdessä tajusin ensimmäisen kerran, että voin tehdä myös melodisia kappaleita. Että homman ei tarvitse olla koko ajan pelkkää huutamista. Biisin laulusuoritus onnistui mielestäni ihan siedettävästi, vaikka olisi se näin jälkikäteen tarkasteltuna voinut paremminkin mennä. Laulajana olen kehittynyt parissakymmenessä vuodessa mielestäni ihan helvetisti. Tällä hetkellä taidetaan olla kuitenkin jo aika tapissa. Parempaan en enää pysty.”

”*Kädessäni* kertoo tyypistä, joka hautoo itsemurhaa, ja kuvittelee pitelevänsä kädessään koko maailmaa. Sanoitus ei ole millään muotoa henkilökohtainen. Olen iloluonteinen karjalainen, eikä miulla ole ollut oikeastaan koskaan masennuskausia elämässä. Sa-

noitusteni vakava ja murheellinen kuvasto nousee varmastikin luterilaisesta taustastani ja on osaltaan myös lapsuudenkodin peruja. Vanhempani pakkosyöttivät minut Suomi-iskelmällä, **Reijo Kallion Viikonloppuisällä** ja vastaavilla. Aika synkkää kuvastohan se on. Kyllä sellainen jättää jälkensä.”

Helvetistä itään (2003)

”Läpimurtokappaleemme, josta lähti liikkeelle vyöry, joka laittoi koko bändin elämän kerralla uusiksi. Jo biisiä tehdessä tunsin, että nyt taitaa olla jotain jännittävää tapahtumassa. Ja niin tapahtuikin. *Helvetistä itään* nousi singlelistan ykköseksi, ja myöhemmin samana vuonna ilmestynyt albumi meni julkaisuviikkollaan suoraan albumilistan kärkeen. Saimme vielä Emma-palkinnonkin.”

”Henkilökohtaisesti kappale ei ole silti kovin tärkeä. Sanoituksen keskiluokkakritiikin kirjoitin ihan huumoripohjalta, vaikka saattoi se heijastella hieman myös oman elämäni suuntaa. Arki oli tuohon aikaan aika seesteistä. Parisuhde oli kunnossa ja rouvat olivat mukana jopa albumia treenatessa. Tehtiin yhdessä ruokaa ja istuttiin iltaa porukalla. Samalla halusimme esittää rokkarirenttuja, ja pitää kovan jätkän imagoa yllä. Tehtiin kännihaastatteluja televisiossa ja vastaavaa urpoilua. Ehkä biisi olikin profetia tulevasta. Nykyisinhän miulta löytyy kaikki mahdolliset bonuskortit lompakosta.”

Kultalusikka (2004)

”*Helvetistä itään* -julkaisun jälkeen rautaa taottiin ihan huolella. Keikkaa tehtiin perkeleellisellä tahdilla, ja samaan aikaan suunniteltiin jo seuraavaa levyä. Tyttärenikin syntyi samana vuonna, mutta ei siinä ehtinyt paljoa vaippoja vaihtamaan. Elämä oli silkkaa raaka-ajoa. Toisaalta bändi myös tuotti ensimmäistä kertaa kunnolla, ja rahaa tuli ovista ja ikkunoista. Se tuntui tietysti hienolta, mutta samalla myös pelottavalta. Olen duunariperheen poika, ja tuntui hämentävältä, että yhtäkkiä olikin varaa ajella taksilla ja käydä ravintolassa kunnolla syömässä. Melkein sitä häpesikin.”

”*Kultalusikka* julkaistiin kaiken kiireen keskellä välisinkkuna ennen seuraavaa levyä. Kirjoitin kappaleen vanhassa huoneessani lapsuudenkodissani. Kyseessä on ensimmäinen biisi, jonka sanoitukseen olen täysin tyytyväinen. En löydä siitä yhtään heikkoa kohtaa. Olen suuri riimittelyn ystävä, kiitos Eppujen ja **Juice Leskisen**, ja *Kultalusikassa* riimit ja kappaleen sanoma loksahdivat asentoon, jota en ole tainnut tavoittaa kertaakaan myöhemmin.” >>>

>>>

Kaihola (2005)

”Esimerkki siitä, että biisi voi jäädä kaivelemaan. *Kaihola* oli tarjolla jo *Helvetistä itään* -levylle, mutta demonkuunteluvaiheessa Karmila oli sitä mieltä, että biisi kuulostaa liikaa Yöltä, ja kappale päätettiin hyllyttää. Pyörittelin biisiä silti itseskeni, ja kehitelmin siihen uusia osia. Lopputuloksesta tuli aika-moinen palapeli. Kun kuuntelimme valmista levyä, **Atte Blom** sanoi miulle, että Jouni, siun ei kannata ladata yhteen biisiin noin paljon hyviä osia. Että tässä on palikoita kolmen biisin tarpeisiin. Se oli ihan hyvä ohje.”

”*Seitsemän*-levyn aikoihin menestys alkoi nousta miulla hattuun. En kerennyt olemaan himassa oikeastaan ollenkaan ja elämään tuli kaikenlaista vilskettä. Kolmekymppiselle jätkälle se oli pikkaisen liikaa. Aloin ajatella, että olen sellainen tyyppi, jonka ei tarvitse olla arjen kanssa missään tekemisissä. Että olen kaiken sellaisen yläpuolella. *Kaihola* kertoo siitä, kuinka olin rakastunut yhteen naiseen. Eikä hän ollut vaimoni.”

Unilaulu (2006)

”*Seiska*-levyn jälkeen jäimme paussille, ja ehdin viettää ensimmäisen kerran kunnolla aikaa tyttäreni kanssa. Yhtenä iltana yritin saada häntä nukkumaan, kantelin tyttöä sylissäni ja tuudittelin uneen. Päässäni alkoi soida sellainen vanhalta kansanlaululta kuulostava melodia. Aloin hyrällä sitä ja tyttö nukahtikin aika nopeasti. Sitten nauhoitin melodian puhelimeni sanelimelle, etsin kitaralla soinnut ja tein sanoituksen. Homma oli siinä. Näin helposti ja tunnepitoisesti asiat voivat parhaimmillaan syntyä.”

Piru lukee raamattua (2015)

”Olin eronnut vaimostani paria vuotta aiemmin, ja miulla oli uusi rakkaus kehissä. Elämä tuntui hienolta. Samaan aikaan olin kuitenkin väsähtänyt bänditouhuihin, eikä uusien kappaleiden kirjoittaminen innostanut. Yhden Lapin reissun aikana sanoin jätkille, että mie en jaksa tehdä enää mitään. Että kannattelen yksin koko bändiä hypyissäni, ja te vaan lojutte messissä. Että nyt pidetään tauko. Sinkkonen (rumpali **Jari Sinkkonen**) vastasi, että paskat pidetään, otetaan **Aalosen Miitri** toiseksi kitaristiksi, se alkaa tehdä siun kanssa biisejä. Niinhän me tehtiin ja siitä lähti ihan uusi vaihde bändin uralla. Helvetin iso osa *Kruuna/Klaava*-levyn biiseistä syntyi kimpassa soittamalla.”

”*Piru lukee Raamattua* perustuu kuitenkin valmiiseen demooni. Kappale on levyn viimeinen biisi. Miulla on ollut sellainen tapa, että haluan albumien päättyvän sellaiseen eeppiseen pläjäykseen, joka yrittää

kiteyttää levyn teeman mahdollisimman suureleisesti. *Piru lukee Raamattua* -biisin loppuosa on sävellyksellisesti hienointa, mitä olen koskaan saanut aikaan. Miulla ei ole tästä oikeastaan mitään sen enempää kerrottavana, koska en edes muista, mistä biisi kertoo.”

Vieraan vallan aurinko (2016)

”Eppisiä loppubiisejä tämäkin. Tärkeä kappale siinä mielessä, että kyseessä on kosinta. Olimme Tikkalassa nauhoittamassa levyä, ja olin alkanut ikävöidä naistani. Yhtenä heikkona hetkenä aloin pohtia, että pitäisiköhän sitä mennä naimisiin. Vedin aamulla kahva-kuulatreenin, kävin saunassa ja kirjoitin *Vieraan vallan auringon* kertosaakeen valmiiksi. Lähetin sanat **Marille (Perankoski)**

Hittiä ei voi koskaan ennustaa, Jouni Hynynen kiteyttää kokemuksensa.

KUVA: PETRI MULARI

ja kysyin perään, että miten olisi. Pian tuli vastaus, että kiinni veti. Laitoin myöhemmin kettuiluna perään, että te naiset olette helppoja.”

Saatanan työmaa (2021)

”Hittiä ei voi koskaan ennustaa, mutta tästä on kyllä vahva kutina. Jos *Saatanan työmaasta* ei tule valtavaa radiohittiä ja keikkojen tulevaa riippakiveä, niin se on suuri vääryys. Kappale on tarina Suomen kansasta, viinasta ja perheen epätoivosta. Se menee perkeleen lähelle Eppu Normaalin *Murbeellisten laulujen maata*. Pitää tässä ihan pyytää **Martilta** anteeksi. Sori, Martti!”

Kotiteollisuuden seitsemästä studioalbumi Jumalattomat julkaistiin toukokuun lopulla.

Gramex muutti Musiikin Satamaan

Yhdeksän musiikin organisaatiota samaan toimistotaloon.

Teksti LAURI KAIRA

Gramexin toimisto muutti maaliskuussa Musiikin Satamaan Espoon Keilaniemessä. Sinne muutti Gramexin lisäksi kahdeksan muuta musiikkialaa palvelevaa organisaatiota.

Gramexin naapureita ovat nyt Teosto, GT Musiikkiluvat, Musiikkituottajat – IFPI

Finland, Suomen Säveltäjät, Suomen Musiikintekijät, Suomen Musiikkikustantajat, Music Finland sekä Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus TTVK.

Gramex ja Teosto käynnistäjinä

Musiikin Satama -hankkeen käynnistäjiä ja koordinoijia ovat tekijänoikeusjärjestöt Gramex ja Teosto.

Yhteisöllinen hanke rakentaa positiivista tulevaisuutta koronan jälkeiseen aikaan ja on ainutlaatuinen musiikkialan kentällä niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Se lisää yhteisöllisyyttä ja tehokkuutta sekä tehostaa tilankäyttöä.

Ainutlaatuista maailmassa

Musiikin Satama on uusi esimerkki siitä, että Suomessa kyetään ainutlaatuisen yhteistyöhön.

”Muutama vuosi sitten loimme yhteisyrityksen, josta sekä Teoston että Gramexin taustamusiikkilisenssit saa yhdeltä luukulta GT Musiikkiluvat Oy:stä”, sanoo Gramexin toimitusjohtaja **Ilmo Laevuo**.

”Kun suunnataan koronan jälkeiseen aikaan, Suomeen rakennetaan nyt aivan uudenlaiset edellytykset musiikkialan yhteistyölle.”

Gramexin uusi osoite on Musiikin Satama, Keilasatama 2 A, 02150 Espoo. Rakennus sijaitsee aivan Keilaniemen metroaseman vieressä. ●

Gramexin toimisto odottaa pandemian päättymistä ja työntekijöitä Musiikin Satamassa.

Keilaniemeen muutti Gramexin lisäksi kahdeksan muuta musiikkialaa palvelevaa organisaatiota.

KUVA: LAURI KAIRA

SANNI KURKISUO

- Taitelijanimi **Sanni**. • Syntynyt 1993 Lohjalla. Asuu Helsingissä. • Työstää viidettä albumiaan.
- Aiemmat albumit: *Sotke mut* (2013), *LELU* (2015), *SANNI* (2016) ja *Trippi* (2019).
- Voittanut kolme Emma-palkintoa.

KUVA: VIIVI HUUSKA

Prosessia, reflektointia ja muutosta

Sanni haluaa pysyä artistina mukavuusalueensa ulkopuolella.

Teksti JUHANA UNKURI

KUVA: VIIVI HUUSKA

Korona-aika toi **Sannille** tilaisuuden työstää uutta albumia. Ajankohta on vaihtanut prosessiin monin tavoin.

”Esiintyvänä artistina korona-aika on ollut tietysti katastofi keikkojen ja kiertueiden peruuntumisten myötä. Samalla aikaa vapautui kuitenkin paljon, joten ehdin tehdä viime vuonna noin 50 uutta biisiä. Niistä oli hyvä lähteä karsimaan albumia, joten siinä mielessä olen ollut onnellisten ongelmien äärellä”, Sanni kertoo.

Ajan vapautuminen sai Sannin eli **Sanni Kurkisuo**n paneutumaan levyprosessiin vielä aiempaa enemmän. Lisäksi korona-aika sai hänet tarkastelemaan itseään ja elämäänsä uudella tavalla.

”Itsensä kanssa oli paljaana. Korona-aika toi omaan elämään myllerrystä ja pientä identiteettikriisiä, kuten se toi luultavasti monelle muullekin. Mietin, olenko näillä pelimerkeillä onnellinen. Kun totesin etten ollut, mietin miksi en ja mitä asialle pitäisi tehdä.”

Sannin tuleva levy kertoo prosessista ja muutoksesta. Levyn reflektointi liittyy niin omaan itseen kuin ihmissuhteisiin.

”Asioita katsoi rehellisesti ja lopulta todellisuuden hyväksyi, mutta matka hyväksymiseen ja muutokseen oli yllättävänkin kivulias. Levyllä tulee olemaan tietynlainen kaari pimeästä paikasta johonkin vähän valoisampaan paikkaan.”

Myöhemmin julkaistavan levyn ensimmäinen, *Pettäjä*-niminen single julkaistiin 7.5. Sanni on työstänyt uutta musiikkiaan tuottaja **Alpo Nummelinin** kanssa, joka on tuttu muun muassa Ruusut-yhtyeestä. Prosessin aikana heistä on tullut läheiset ystävät ja studiolla on ollut avoin ilmapiiri.

”Kaikesta on voinut puhua. Olen jakanut Alpolle asioita, siten kuin niitä ystävälle jaetaan. Uskon tämän tuoneen osaltaan teksteihin lisää syvyyttä”, pohtii Sanni ja toteaa, että hänellä on ollut vastaavanlaista avointa kommunikointia myös edellisten levyjen tuottajien eli **Hank Solon** ja **Jurekin** kanssa. Jurek on ollut mukana myös *Pettäjä*-singlen tuotannossa.

Sanni on jo aiemmin osallistunut levyjensä tuotantoon, mutta nyt hän on ollut asiassa entistä aktiivisempi. Samalla laulaja-lauluntekijä-näkökulma on korostunut lisää.

”Orgaanisia soittimia, kuten pystypianoa ja kitaroita on levyllä paljon. Orgaaninen ja analoginen soundi korostuu ylipäättään, ja vastaavasti MIDI-raitaa ja muuta on aiempaa

vähemmän. Näin levy elää ja hengittää uudella tavalla.”

Eletyn elämän tarkastelua

Sanni Kurkisuo (s. 1993) aloitti viulunsoiton 5-vuotiaana ja kitaransoiton 11-vuotiaana. Luova taiteellinen ura alkoi noin kahdeksanvuotiaana, kun hänen *Lintu, joka halusi laulaa* -satunsa voitti Napero-Finlandia-satukilpailun. Musiikinteon Sanni aloitti varsinaisesti yläkouluikäisenä. Tuolloin hän perusti pop-punk -yhtye Captorin, joka sijoittui vuonna 2009 toiseksi Ääni ja vimma -bändikisassa.

Laajemmin Sanni nousi esiin vuonna 2012, jolloin hänet nähtiin *Miss Farkku-Suomi* -elokuvan toisessa pääroolissa. Leipälajiksi valikoitui kuitenkin musiikki. Sittemmin hän on julkaissut neljä albumia, jotka kaikki ovat myyneet tupla- tai triplaplatinaa. Sanni

on voittanut muun muassa kolme Emma-palkintoa.

Lukuisista hiteistä suurin on ollut *2080-luvulla*, jolla on tämän jutun kirjoittamishetkellä ennätysmäinen 206. viikko Suomen top 100 -radiosoittolistalla. Se oli viime vuosikymmenen soitetuin radiokappale Suomessa.

Sanni kokee olevansa biisintekijänä parhaimmillaan silloin, kun hänellä on jokin ylitsevuotava tunne. Tuon tunteen hän haluaa saada ulos paperille.

”Luovan kauden aikana näen biisinaiteita kaikkialla. Kun levyn materiaali on valmiina, tuo ikkuna sulkeutuu ihan tiedostetusti: en katsele maailmaa enää biisinaiteina vaan sellaisena kuin se on. Levyjen välissä pitää elää elämää, jotta on kokemuksia, joita voi myöhemmin tarkastella biiseissä, todellisuuden osasina ja laineina.”

Korona-aika sai Sannin tarkastelemaan itseään ja elämäänsä uudella tavalla.

KUVA: VIMI HUUSKA

Uutta musiikkia tehdessään Sanni ei mieti entisiä tai tulevia menestyksiä. ”Se vetää päälle ihan totaalisen lukon, joten parempi olla miettimättä.”

Sanni kokee, että hänellä alkaa olla biisinteossa jonkinlaiset perustyökälyt ja raamit, joiden puitteissa toimii.

”Minulla on rutiini ja haisu, mikä ehkä toimii ja mikä ei. Mutta aina voi tulla yllätyksiä, joku häröpalloksi ajatteleman kappale voi olla ihmisten mielestä tosi kiinnostava.”

Sannin mielestä kannattaa luottaa ennen kaikkea musiikkiin, joka innostaa itseä paljon.

”Ei kannata pelätä mitä joku muu ehkä sanoo siitä. Yleensä asiat ovat menneet hyvin, kun olen seissyt sen takana, mikä on tullut sydämeistä ja mikä resonoi itsessä.”

Uskollisia ja aktiivisia faneja

Sanni on alkanut vuosien edetessä nauttia esiintymisestä entistä enemmän. Hän kokee musiikin luomisen ja keikkailun yhtä antoisina.

”Elementteinähän nämä ovat vastakaisia. Luomistyössä kääntyy sisäänpäin ja menee syvälle itseensä. Esiintyessä saa olla tosi ekstrovertti. Jäin keikkatauolle jo ennen korona-aikaa 2019, ja ekstroverttipuoleni kaipaakin tosi paljon keikoille pääsemistä.”

Sannilla on faneja vauvasta vaariin. Sannin mukaan eniten heitä löytyy 10–35-vuotiaista naisista. Hän pitää fanejaan suuressa arvossa.

”Minulle on mielettömän tärkeää nähdä niin tuttuja naamoja kuin uusiakin tyyppejä. Some-yhteyden lisäksi kohtaan faneja keikkojen yhteydessä. Olen mielelläni yhteiskuvissa, mutta eniten pidän siitä, kun voi höpötellä yhdessä.”

Monet fanit ovat kiertäneet Sannin keikoilla usean vuoden ajan. Jotkut ovat olleet mukana lähes jokaisella keikalla.

”Välillä näen heitä enemmän kuin varsinaisia ystäviäni. Olenkin tutustunut näihin faneihin, ja tiedän millaisia tyyppejä he ovat. Tai ainakin sen, mitä he haluavat minulle itsestään näyttää.”

Aktiivisimmat fanit tapaavat olla Sannia vastassa paitsi keikkapaikan takaovella myös keikkapaikkakunnan hotellilla.

”En tänäkään päivänä tiedä miten he tuntuvat löytävän joka ikisen hotellin, minne majoitun. Pisteet heille salapoliisityökentelystä. Heissä on selvästi ainesta FBI-agentteiksi”, Sanni naurahtaa.

Näyttelemine kiinnostaa

Sanni on tehnyt myös englanninkielistä materiaalia muille artisteille. ”En ole kuitenkaan halunnut näistä sen enempää huudella. On syytä odottaa, että musiikki on ensin julkaistu.”

Hän on kokenut kansainvälisen yhteistyön mielenkiintoisena ja kehittäväenä.

”Luovan kauden aikana näen biisinaiteita kaikkialla.”

”On ollut hienoa päästä haistelemaan kansainvälistä ilmapiiriä. Ulkomailla on monia saakelin lahjakkaita ja armottoman kovaa työtä tekeviä tyyppejä. Inspiroidun sellaisesta tosi paljon.”

Sanni muistuttaa, että kotimaassa on vaarassa ajautua mukavuusalueelle tietyn statuksen saavuttettuaan.

”Onkin ihanaa, että ympärilläni on ihmisiä, jotka osaltaan inspiroivat minua rikkomaan mukavuusalueen rajoja.”

Sanni on edelleen kiinnostunut myös näyttelimestä. Hän kertoo lukeneensa käsikirjoituksia ja saaneensa useita mielenkiintoisia tarjouksia.

”Porinaa on ollut, mutta toistaiseksi en ole lupautunut mihinkään. Kun musiikki on ollut nyt tauolla, minulla on ollut kova hinku tehdä sitä täysillä. Uskon muutenkin, että kannattaa mennä siihen suuntaan, mikä vetää, ja musiikki on vetänyt minua jo vuosia. Saatan kyllä jatkossa myös näyttellä, jos aikataulut ja muut osuvat kohdilleen.”

Silloin kun keikkoja vielä nähtiin: Sanni lavalla Ruisrockissa kesällä 2019.

KUVA: LAURA HAIMILA

Taiteilijoiden mitta täyttyi

Syrjivät koronarajoitukset ja vuodella myöhästyneet epäselvät tuet herättävät kovaa kritiikkiä.

Teksti LAURI KAIRA

Kulttuurialan mitta täyttyi hallituksen auttamishalujen vähäisyyteen ja hitauteen. Erityisesti freelancerit – joita alan enemmistö on – kokivat, että heistä ei välitetty juuri lainkaan.

”Musiikki- ja koko kulttuuriala on kokenut alemmuutta moneen muuhun alaan verrattuna, kun valtiovalta on kerta toisensa jälkeen sivuuttanut alan vaatimukset ja vetoamukset”, Muusikkojen liiton puheenjohtaja **Ahti Vääntinen** sanoo.

”Kaikki viivästely ja jähmeys vahvistavat kuvaa siitä, ettei kulttuuri- ja tapahtumalan ehdinkoon ole aktiivisesti yritetty löytää ratkaisuja, sanoo Music Finlandin toiminnanjohtaja **Kaisa Rönkkö**.

Kumpikin haastateltava kritisoi koronarajoituksia siitä, että ne ovat pitkin matkaa kohdelleet kulttuuritapahtumia epätasa-arvoisesti.

Musiikkiala kärsii

”Musiikkiala on yksi koronarajoitusten pahimmin lamaannuttamista toimialoista”, Ahti Vääntinen sanoo. Hänen mukaansa menetykset ovat satoja miljoonia.

”Etenkin freelancerit ovat olleet täysin tyhjän päällä 14 kuukautta. Jopa niin, että osa on joutunut vaihtamaan alaa tai myymään asuntonsa tai muuta omaisuuttaan pöytäkassaan hengissä.”

Pohjoismaiden heikoin suoritus

”Pohjoismaisen ministerineuvoston tilaamasta raportista *Covid-19-pandemiens effekter på kultursektoren i de nordiske landene* (Nordisk Kulturfakta 2021:2) käy ilmi, että Suomi on tukenut pandemiasta kärsinyttä kulttuurialaa selvästi vähemmän kuin Tanska, Norja ja Ruotsi”, Rönkkö kertoo.

Selvityksessä analysoitiin Pohjoismaiden kulttuurisektorille suuntaamaa tukea vuonna 2020. ”Suomi tuki vähiten kulttuurialaa sekä asukaslukuun suhteutettuna että prosenttiosuutena bruttokansantuotteessa mitattuna.”

Rönkön mukaan musiikkiala on kiitollinen lisätalousarviossa myönnetystä noin 213 miljoonan euron tukipaketista.

”Tuki on kuitenkin huomattavasti myöhässä ja sen tarkoituksenmukaisessa kohdentamisessa sekä aikataulussa on musiikkialan näkökulmasta edelleen paljon haasteita.”

”Too little too late”

”Too little too late” kuvaa valitettavan hyvin tilannetta”, Ahti Vääntinen sanoo. ”Viime vaiheessa saadut hallituksen esitykset freelancerien erityistuesta ja tapahtumatakuusta ovat oikeansuuntaisia, mutta nyt freelancerien tukien saaminen liikkeelle uhkaa viivästyä pahasti Taiken byrokratian vuoksi.”

”Kesti liian kauan saada se viesti perille, että freelancerit jäävät ilman toimeentuloa, kun yritystuet eivät valu heille. Ilman toimintaa ei raha liiku, eivätkä yritykset voi lahjoittaa rahaa taiteilijoille”, kertoo Vääntinen.

”Kun tämä viesti saatiin jotenkuten perille, törmättiin siihen, että hallituspuolueet eivät ymmärtäneet miten suurin osa freelancerista jää esimerkiksi ansiosidonnaisen työttömyysturvan ulkopuolelle. Kriisi paljasti turvaverkoissa isoja aukkoja.”

”Nyt, yli vuosi kriisin alkamisesta, on alettu toteuttaa jonkinlaisia taloudellisia tukitoimia, jotka tulevat kuitenkin monelle liian myöhään ja jäävät vajaiksi. Varsinaisesta menetyksen kompensatiosta ei voi puhua.”

Näytösluonteinen sulkeminen

”Kulttuurialan sulkeminen tapahtui varsin näytösluonteisesti, koska se oli poliittisesti helppo ja näkyvä toimi, joka saattoi vaikuttaa tehokkaalta. Aittoa vaikutusarviointia ei kuitenkaan nähty, ja ongelma toistuu nyt kun toimiala pitäisi päästä avaamaan tartuttavuuslukupien alennusta”, Vääntinen sanoo.

”Viranomaisten ja poliittisen koneiston yhteispeli ei ole toiminut oikeusvaltiolle ominaiseen tapaan, vaan viranomaisten ohjeet ovat olleet keskenään ristiriitaisia ja ristiriidassa myös ministeriöiden ohjeiden kanssa. Vastuuta on palloteltu tavalla, joka on ollut omiaan heikentämään koko järjestelmän uskottavuutta.”

KUVA: AGENCY LEAD/MUSIC FINLAND

”Suomi tuki kulttuurialaa pandemiassa vähemmän kuin muut Pohjoismaat”, sanoo Music Finlandin toiminnanjohtaja Kaisa Rönkkö.

KUVA: TERO AHONEN

”Musiikkiala on yksi koronarajoitusten pahimmin lamaannuttamista toimialoista”, sanoo Muusikkojen liiton puheenjohtaja Ahti Vääntinen.

”Juhlapuheita kulttuurista ei kukaan enää jaksa kuunnella. Nyt tarvitaan konkreettisia toimia.”

”Toimialan avaamisessa valtion toimet ovat olleet sekavia ja ei-ennakoitavia. Tarvitaan suunnitelma ja ennakoitavuutta”, Vääntinen sanoo.

Juhlapuheista konkretiaa

Kulta ry:n teettämän tutkimuksen mukaan 41 prosenttia kulttuurialan toimijoista ei ollut tutkimuksen aikaan saanut minkäänlaista tukea.

”Vaikka luku on viitteellinen, se kuvaa hyvin tukitoimien kohdentumisen haasteita sekä tukitoimien pirstoutumista eri toimijoiden vastuulle”, Rönkkö sanoo.

Kaisa Rönkkö kuuluttaa laajempaa yhteiskunnallista keskustelua ”suomalaisen kulttuuripolitiikan tilasta, tulevaisuudesta ja sen hauraista ja väliinpuotoamista edesauttavista rakenteista, jotka pandemia on tehnyt nopealla aikataululla kouriintuntuvasti näkyviksi”.

”Tähän liittyy vahvasti poikkihallinnollisuus; sosiaaliturvaan liittyvien ongelmakohtien ratkaiseminen sekä musiikkialan tiipahtaminen eri hallinnonalojen väliin. Myös selkeästi elinkeinopoliittisia kannustimia ja pitkän tähtäimen strategiaa tarvitaan.”

”Tarvitsemme koronaolosuhteita laajempaa kulttuuripoliittista keskustelua siitä, miten tämä kasvuala nostettaisiin sille kuuluaan asemaan. Juhlapuheita kulttuurista ei kukaan enää jaksa kuunnella. Nyt tarvitaan konkreettisia toimia, jotka osoittavat, että kauniiden sanojen lisäksi on myös poliittista tahtoa ja tekoja”, sanoo Vääntinen.●

Haastattelut on tehty toukokuun jälkipuoliskolla, joten kesäkuussa alkaneen rajoitusten purun vaikutuksia ei vielä tätä kirjoitettaessa ole tiedossa.

TUKI-INSTITUUTTIÖIDEN KRIISI?

KORONAKRIISI osoitti, miten kankeita valtion tukiapparaatit ovat. Lisäksi ilmeni, että ministerit eivät joko osaa tai pysty ohjaamaan niitä jakamaan kriisiajan hätäapua omien perinteisten tukiensä sijaan.

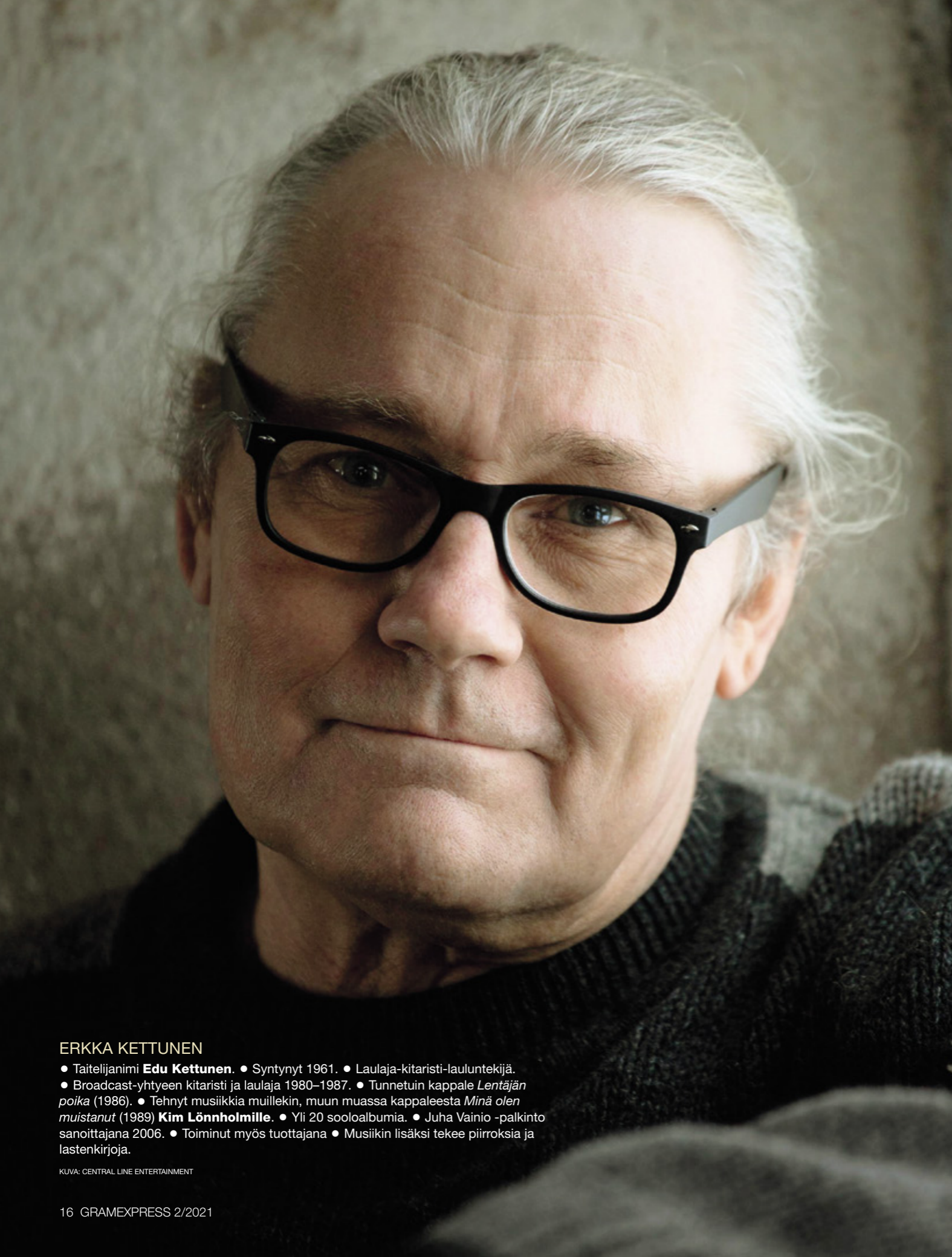
”Sekä freelancerien ja yritysten tuissa on isoja ongelmia. Alan näkemykset pitäisi huomioida paremmin ja luoda ketterämpiä malleja”, **Kaisa Rönkkö** sanoo.

”Taiken apuraha ei ole oikeanlainen instrumentti kriisiavun instrumentiksi, jonka tulisi olla numeerinen tarveharkintaan perustuva malli”.

”Noin 65 miljoonan freelancetuki, jota hallitus on esittänyt, pitäisi saada heti jakoon, eikä jättää pyörimään Taiken apurahakoneistoon kuukausiksi”, **Ahti Vääntinen** sanoo. ”Hätä on konkreettinen ja apua tarvittaisiin nyt eikä joskus syksyllä. On hämmästyttävää, että tässä tilanteessa byrokratian esteiden, jotka olisi mahdollista ratkaista ja poistaa, annetaan pitkittää freelancerien piinaa. Kyse on ennen muuta tahdon ja empatian puutteesta.

Lisäksi esimerkiksi Business Finlandin innovaatiotuet eivät auta kriisitilanteen perustoimintaa. ”Niiden merkitys hätä- ja elvytysinstrumenttina on ollut erittäin heikko. Suuri osa myönnetyistä tuista on myönnetty ainoastaan toiminnan kehittämiseen”, sanoo Rönkkö.

”Osalla toimijoista pandemiatuet ovat kuitenkin menneet suurilta osin toimintakyvyn ylläpitoon, ja hakuvaiheessa hahmotellut hankkeet eivät ole lopulta toteutuneet suunnitellussa mittakaavassa nopeasti muuttuvan tilanteen vuoksi.”●

ERKKA KETTUNEN

• Taitelijanimi **Edu Kettunen**. • Syntynyt 1961. • Laulaja-kitaristi-lauluntekijä.
• Broadcast-yhtyeen kitaristi ja laulaja 1980–1987. • Tunnetuin kappale *Lentäjän poika* (1986). • Tehnyt musiikkia muillekin, muun muassa kappaleesta *Minä olen muistanut* (1989) **Kim Lönnholmille**. • Yli 20 sooloalbumia. • Juha Vainio -palkinto sanoittajana 2006. • Toiminut myös tuottajana • Musiikin lisäksi tekee piirroksia ja lastenkirjoja.

KUVA: CENTRAL LINE ENTERTAINMENT

KUVA: CENTRAL LINE ENTERTAINMENT

En ole luontainen esiintyjä

Tuore elämäkerta kertoo
Edu Kettusen työstä ja ajatuksista.

Teksti LAURI KAIRA

Esiintyminen on aina ollut haastavaa huhtikuussa 60 vuotta täyttäneelle Edu Kettuselle. Lavalla hänen mieleensä hiipi usein epäily, että kukakohan minä olen olevinani.

Juhlan kunniaksi hänestä julkaistiin Veli-Pekka Hännisen kirjoittama elämäkerta sekä suuri määrä haastatteluita.

Kettunen tunnetaan paremmin itseksensä viihtyvänä laulaja-lauluntekijänä. Miltä tällainen julkisuus ja menneisyyden muistelu tuntui?

”Ei se suuria tunteita herättänyt. Olen tuntenut Vepen (Veli-Pekka Hänninen) pitkään, joten kirjan tekeminen oli tosi iisi prosessi.”

”Taaksepäin katsominen ei myöskään tuottanut mitään mullistavia ahaa-elämyksiä.”

Lehdistörumbaa

”Toki tästä syntyi rumbaa lehdistön ja radion kanssa,” Edu jatkaa. ”Vaikka se oli kieltämättä vähän rasittavaa, mutta on turha ruikuttaa, koska se kuuluu tähän duuniin.”

Onko julkisuudessa välittynyt kuva mielestäsi oikea?

”Kirjasta välittyvä kuva on varmaan ihan oikea”, Edu vastaa. ”Myöskään mediassa ei ole ollut mitään paikkansa pitämätöntä, mutta toimittajan työhön tietty kuuluu usein ’otsikko edellä kirjoittaminen’, joten lehtijutuissa asiat painottuvat eri tavalla.”

”Vaikka kirja on aika ammatillinen elämäkerta, media ymmärrettävästi tuppaa hakemaan jotain inhimillistä draamaa ja ottaa esiin lapsuuden juttuja, vanhempien avioeroja ja sellaista.”

”Sitten sukulaiset ihmettelevät, miksi se nyt juuri noita asioita esiin tahtoo nostaa... kunnes ne lukevat kirjan ja näkevät, minkä verran niistä siellä on.”

Lähtemisen halua

Kirjassa nousee vahvasti esille se, että sinulla on aina ollut ”halu lähteä, halu pois”. Pois mistä, ja minne?

”Kirjaillija kysyi ihan samaa”, Edu nauhahtaa. ”Yksinkertainen vastaus on, että pois sieltä, missä en viihdy ja sinne, missä viihdyn.”

”Nykyisin se on aika lailla helpottanut. Minä olen päässyt tähän omaan kuplaan, saanut rakennetuksi maailman, jossa minä viihdyn”, maalle muuttanut Kettunen sanoo.

Kettunen myöntää, että osin kyse on siitä, että itse ajatus matkalla olemisesta tuntui nuorempana miellyttävältä.

”Angloamerikkalaisessa singer-songwriter-perinteessä on sitä paljon, irti leijumista, road movie -meininkiä jossa tärkeintä ei ole päämäärä vaan matka.”

Broadcast-yhtye ryhmäkuvassa 29. tammikuuta 1987: Jarmo Nikku (vas.), Edu Kettunen, Masa Majjanen, Esa Kaartamo, Kim Lönnholm ja Miri Miettinen.

Veli-Pekka Hännisen kirjoittaman kirjan kannen kuvasi Jarmo Markkanen ja kustansi Minerva.

Musiikin tekeminen on sen esittämistä tärkeämpää.

Lavalla viihtyminen

Kettunen kertoo, että myös biisien osalta niiden tekeminen on tärkeintä. Ei suinkaan esittäminen.

Kirjan mukaan hän on sillä tavalla poikkeuksellinen artisti, että hän ei juurikaan viihdy esiintymislavalla ihmisten edessä. Edu vahvistaa tämän.

”Broadcast-yhtyeen aikana minä diggasin siitä, että ollaan tien päällä, diggasin kiertue-elämästä, mutta en lavalla olosta.”

Syyt tähän lienevät moninaiset ja osin varsin yllättävät.

”Broadcastissa minulla oli riittämätön tunne. Olin muusikkokartan huonoin. Oli sellainen olo, että melkein kuka vaan yleisöstä olisi voitu ottaa mun tilalle siihen keikalle”, Edu kertoo.

”Nykyisin pärjään yleisön edessä, välillä viihdynkin. Kun on tehnyt omaa juttua pitkään, on oma kuulijakunta.”

”Silti en ole luontainen esiintyjä. Lavalla tulee sellainen olo, että kukakohan minä tässä olen olevinani”, Edu jatkaa.

Maailma muuttunut

Osin esiintymistä helpottaa se, että myös keikkapaikat ovat kehittyneet. ”Nykyään on myös kivoja keikkamestoja, biisintekijäklubeja ja kivoja konserttisaleja. Ei tarvitse olla pelkästään jossain olutbaarin nurkassa.”

Maailma on muuttunut muutenkin. ”Minä teen toki pitkälti samaa kuin ennenkin ja julkaisen levytkin itse, eli en tiedä miten maailma niiltä osin on muuttunut.”

”Mutta keikkailua muuttaa se, että keikkamestot ovat mukavia ja keikkajärjestäjätkin useimmiten kiinnostuneita musiikista. Aikoinaan joukossa oli myös sellaisia, joilla ei ollut mitään muuta mielenkiintoa kuin saada tuotot kotiin. Mieleen tulee parikin urheilu-seuraa...”

Elämäkerran lukijat saavat tietää, että Edu on lahjakas piirtäjä. Tällä hetkellä työn alla on lasten kuvakirja.

”Se on noin sadan kuvan kuvakirja koirasta, joka jää perheen lomalla ulkomaille ja palaa sieltä omia teitään kotiin.”

Sanomattakin on selvää, että tarinassa on onnellinen loppu. ●

Soitin

Soitin-palstalla esitellään kauden kiinnostavia soitinuuksia ja oheislaitteita. Teksti: Tommi Saarela

Akryylin voimaa

1970-LUVULLA muun muassa Led Zeppelinin rumpalivirtuosin John Bonhamin tunnetuksi tekemä Vistalite-mallisto painui Ludwigin katalogissa pitkiksi ajoiksi unholaan, kunnes palautui tuotantoon tällä vuosituohannella.

Jykevistä, lujasta soundistaan ja huomiota herättävästä ulkonäöstään tunnetun Vistalite-malliston uutuus, on Island Sunset, joka punaisen, keltaisen ja vihreän yhdistelmästä koostuvine sävyineen vie ajatukset Jamaikan suuntaan.

Island Sunset -malliin kuuluu bassorumpu (22” x 14”), kaksi tomia (13” x 9”, 16” x 16”) ja virveli (14” x 6,5”). Rumpujen yhteishinta on tätä kirjoitettaessa vahvistamatta, mutta osviittaa antaa tieto, jonka mukaan vastaavankokoiset Ludwig Vistalite -rummukset maksavat Suomessa noin 2 500 euroa. ●

www.ludwig-drums.com

Ludwig Vistalite Island Sunset.

Kultakantinen kitara

GIBSONIN SLASH COLLECTION on soitinvalikoima, joka on saanut innoituksensa kitarasankari Saul ”Slash” Hudsonin urallaan käyttämistä kitaroista. Brittisyntyisen Slashin läpimurto kitaristien eliittiin tapahtui 1980-luvulla amerikkalaisen Guns N’ Roses -yhtyeen riveissä.

Varsin pitkästi, peräti seitsemällä sanalla nimetty Gibson Slash ”Victoria” Les Paul Standard Goldtop on perinteistä ”kultakantista” Les Paulia mukaileva erikoismalli, jossa on vaahterakansi, mahonkinen kokopuinen runko ilman kevennyksiä sekä mahonkikaula vuosikertahenkisellä C-profiililla. Ruusupuinen otelauta on reunustettu samanlaisella kermanvärisellä listalla kuin kitaran runkokin.

Mikrofoneiksi on valittu kaksi Alnico2-tyyppistä BurstBucker-humbuckeria, joille on tarjolla mikkikohtaiset äänenvoimakkuus- ja sävynsäätimet kolmiasentoisella valitsimella.

Kultaista kantta varjelevaa plektrasuojaa ei ole kiinnitetty kitaran, vaan se toimitetaan erikseen, jotta soittaja voi itse päättää, onko suojalle tarvetta vai ei. Kitaran lavan takapuolelle on piilotettu Slashin tavaramerkiksi tiedetty Skully-piirros, ja artistin nimmarikin löytyy.

Kultakantinen Victoria retrohenkisesti kovalla laukulla maksaa noin 2 500 euroa. ●

www.gibson.com

Gibson Slash Victoria Les Paul.

Jälleen mallintava sähköakustinen

VAJAAN PARIN VUODEN sisällä julkaistujen Acoustasonic Telecasterin ja Acoustasonic Stratocasterin seuraksi Fender on tuonut markkinoille vastaavan Acoustasonic-version harvinaisemmasta Jazzmaster-kitaramallistaan. Acoustasonic Jazzmasterin tarkoituksena on yhdistää sähköisen ja akustisen parhaat puolet – ja tarjota pintansa alla jotain muutakin.

Mahonkikaulainen ja -runkoinen Acoustasonic Jazzmaster on varustettu akustisesta kitarasta muistuttavalla ääniaukolla, joka laajenee kitaran rungon sisällä ontoksi kopaksi.

Kitaran kolmesta mikrofonista yksi pietsoelementti on piilotettu tallan alle ja toinen erikoissuunnitellun kopan sisään. Kolmantena on päältä päin perinteistä muistuttava magneettimikki, jonka humbucker-rakenteen luvataan tuottavan tavallista äkäisempiä särösoundeja.

Elektroniikkansa myötä Acoustasonic Jazzmaster on enemmän kuin kaikukopalla varustettu sähkökitara, sillä soittimeen kätkeytyy sekä akustisten että sähköisten kitaroiden sointiominaisuuksia jäljittelevää mallinnosteknologiaa.

Kytinasentojensa avulla kitara tarjoaa kymmenen toisistaan poikkeavaa sointityyppeä. Viisiasentoisen valitsimen sävyt tuplaantuvat kaksiasentoisen Mod-kytkimen avulla.

Amerikkalaisvalmisteinen kitara laukkuineen maksaa noin 2 000 euroa. ●

www.fender.com

Fender American Acoustasonic Jazzmaster.

Musiikin jano yltyi koronavuonna

Kansa osti lisää äänentoistolaitteita ja kuunteli enemmän musiikkia.

Teksti HEIKKI JOKINEN

Koronapandemia sai ihmiset viettämään enemmän aikaa kotonaan ja kesä-mökeillään. Keikat ja festivaalit jäivät käymättä. Mitä se vaikutti äänentoistolaitteiden kauppaan ja äänitemusiikin kulutukseen?

Äänentoistolaitteiden myynti kasvoi peräti 21,3 prosenttia viime vuonna, kertoo alan järjestö Elektroniikan Tukkukauppiat Gotech-indeksissään.

Musiikin kuunteluun liittyvissä laitteissa kasvu näkyi erittäin vahvasti kuulokkeissa ja erilaisissa kaiuttimissa. Kaiuttimien myynnin arvo kasvoi enemmän kuin myynnin kappalemäärä.

Äänitemarkkinan arvokin kasvoi Suomessa viime vuonna neljä prosenttia. Suoratoiston ottama valta-asema ja vinyylilevyjen kasvanut kysyntä näkyvät molemmilla aloilla.

Liisankadulla, samassa talossa

Viime vuosi ei ollut alalla huono, sanoo Helsingin Liisankadulla vuodesta 1966 toimineen Kruunuradion manager **Tommi Tuominen**. Yritys tuo maahan ja myy korkealaatuisia kuvan- ja äänentoistolaitteita.

Tilanne riippuu siitä, miten toiminta on järjestetty, hän sanoo. Jos sekä verkkokauppa että palvelu ovat kunnossa, vaikeinakin aikoina voi pärjätä.

”Korona-aikanakin ihmisillä on tarve viihtyä kotona ja on ollut mahdollisuus kuluttaa, kun matkoja jäi tekemättä. Kotitoistolaitteetkin ovat kehittyneet ja varusteita on päivitetty.”

KUVA: MIKAEL KAPLAR

”Mahdollisuus striimiin on tärkeä lisä laitteessa”, sanoo Kruunuradion manager **Tommi Tuominen** (vas.).

”Tulot kertyvät nykyään lähinnä suoratoistosta”, sanoo Musiikkituottajat – IFPI Finland ry:n toiminnanjohtaja **Antti Kotilainen** (oik.).

KUVA: MATTI MATTIKAINEN

Perinteinen äänentoisto on kulkenut tasaista polkua, Tuominen sanoo. ”Viime vuonna hifissä näkyi jonkun verran kasvua”, hän kertoo, vaikka sanookin vaikeaksi niputtaa eri kehityskulkuja yhteen. ”Meillä on niin laajat valikoimat.”

Cd-soittimiakin myydään edelleen ja niiden myynnin kehitys on ollut yllättävänkin myönteistä. Viime vuonna myyntiin toivat pulmia lähinnä tuotteiden laitevalmistajien toimituskatkot, jotka juontuvat joidenkin komponenttien saannin vaikeutumiseen.

”Kasettisoittimia kysytään ja joskus myydäänkin. Meillä on yksi niidenkin toimittaja.” Kasettisoittimia kysyvät lähinnä yli 50-vuotiaat asiakkaat.

Suoratoisto määrää tahdin

”Vinyylisoittimet ovat meille tärkeä segmentti, myymme niitä paljon. Mutta levysoittimia myydään monessa muussakin paikassa.”

Vinyylisoittimien myynti kasvoi viime vuonna, ei kuitenkaan hurjasti. ”Levysoittimien myynnin kasvu on pidempi trendi, ei vain koronavuoden tulos.”

Suoratoistoon siirtyminen näkyy laitemyynnissä. ”Se heijastuu siten, että tämän-tyyppisiä ratkaisuja kysytään. Jos laitteesta löytyy suoratoistomahdollisuus, se on ostajalle preferenssi. Mahdollisuus striimiin on tärkeä lisä laitteessa.”

Integrointi eli ominaisuuksien lisääminen laitteisiin on ollut jo pitkään kehitysuunta, Tuominen sanoo. ”Se on voittava yhtälö, kun vertaa laitteisiin, joissa näitä ominaisuuksia ei ole.” Kruunuradiossa valtaosa laitteista myydään monikäyttöisillä ominaisuuksilla.

”Suoratoisto alkoi tulla laitteisiin jo ennen vuotta 2010 ja nyt se on valmistajille arkipäivää. Nykymuodossaan laajoinen langattomine yhteyksineen ne ovat olleet käytössä varmaankin 7–8 vuotta. Kysymys rajapinnasta on tärkeä: miten monella tavalla laitteeseen tulee päästä?”

Aktiivikaiuttimet tulivat

Huippuhifin vaatimukset ovat säilyneet melko samanlaisina tekniikan ja korona-ajan

mullistuksista huolimatta. ”Verkkotoisto on kyllä tullut vahvasti huippuhifinkin.”

”Erilaisia hienosäätömahdollisuuksia on tullut lisää: esimerkiksi verkkokytkimä ja monenlaisia kaapeleita.”

”Aktiivikaiuttimet à la Genelec ovat tulleet vahvasti markkinoille”, Tuominen sanoo. Niissä on sisäänrakennettu päätevahvistin, ja siksi ne voidaan liittää ääniläheteeseen suoraan ilman erillistä vahvistinta. Johtojakaan ei välttämättä tarvita.

”Niillä äänentoisto voidaan kalibroida tilaan, ne voi kytkeä mihin vain ja ne toimivat suoratoistossakin. Genelec on iso peluri kotihifissäkin.”

”Toimiala on hengissä ja voi hyvin, vaikka aluksi näytti muulta”, Tommi Tuominen kirjaa koronapandemian ajan kokemukset.

Äänitemyynti kasvoi

Äänitemyyntikin selvisi kunnialla koronajasta. ”Kaiken kaikkiaan äänitemyynti pärjäsi hyvin. Tulot kertyvät nykyään lähinnä suoratoistosta”, sanoo Musiikkituottajat – IFPI Finland ry:n toiminnanjohtaja **Antti Kotilainen**.

Global Music Report 2021 laskee Suomen koko äänitemarkkinoiden arvoksi 57,62 miljoonaa euroa. Siitä digitaalisen markkinan osuus oli 51,47 miljoonaa euroa. Fyysisen markkinan osuudeksi jäi 6,2 miljoonaa euroa, josta vinyylistä kertyi 2,8 miljoonaa euroa. Koko äänitemarkkinan arvo kasvoi viime vuonna neljä prosenttia.

Vaikka myynnin kasvu on hidastunut, viime vuosi oli kuudes perättäinen kasvuvuosi. Vuonna 2019 kasvua oli 9,31 prosenttia.

Fyysisten äänitteiden myynnissä cd-myynti tippuu edelleen. Vinyylin myynti sen sijaan nousee voimakkaasti. Nyt se haukkaa fyysisestä markkinasta 46 prosenttia. Vuotta aiemmin sen osuus oli 39 prosenttia.

”Veikkaan, että vinyyli menee tänä vuonna myynnissä yli cd:n. Tanskassa näin kävi jo pari vuotta sitten.”

Vinyylin nousulle on syynsä. Sitä keräilään, se on tuotteena hieno ja mukana on nostalgiaakin, Kotilainen arvelee. Kuuntelukokemuksin on erilainen kuin suoratoistossa.

>>>

KUULOKEMYYNTI KOVASSA KASVUSSA

KODINTEKNIIKAN MYYNTI kasvoi reippaasti viime vuonna, kertoo alan järjestö Elektroniikan Tukkauppiat Gotech-indeksissään.

Kodin elektroniikan, tietotekniikan, mobiililaitteiden sekä isojen ja pienten kodinkoneiden myynti nousi 11,5 prosenttia verrattuna vuoteen 2019. Tuoteryhmistä eniten kasvoivat äänentoistolaitteiden myynti, 21,3 prosenttia ja kodin tietotekniikka, 17,6 prosenttia. Matkapuhelinten myyntikin nousi 7,8 prosenttia.

Kuulokkeiden myynti kasvoi rajusti. Syynä lienee ainakin osin etäkokousten yleistyminen. Hifi- ja mobiilikuulokkeiden myynti nousi 21,8 prosenttia sekä tietokone- ja pelikuulokkeiden peräti 49,9 prosenttia.

Älykkäitä monihuonekaiuttimia ostettiin 19,7 prosenttia enemmän kuin viime vuonna ja myynnin arvo kasvoi 30,4 prosenttia. Myynti on siis suuntautunut aiempaa kalliimpiin kaiuttimiin.

Television äänentoistoa parantavien soundbar- ja soundbase-kaiuttimien myynti kasvoi 34,1 prosenttia ja muiden 20,2 prosenttia. Bluetooth-kaiuttimia ostettiin joulunaikaan, mutta koko vuoden myynti laski silti 9,2 prosenttia.

Vuoden 2021 ensimmäisen neljänneksen Gotech-luvut kertovat, että edeltävän vuoden huippumyyntiin ei viihde-elektronikassa päästy. Laskua oli 8,6 prosenttia. Tähän vaikutti se, että televisioita myytiin ennätyskellisesti joulun alla.

Hifi- ja mobiilikuulokkeiden kysyntä jäi tällä vuosineljänneksellä edeltävää vuotta matalammaksi, mutta pelikuulokkeiden myynti jatkoi kasvuaan.

Kaiuttimien myynti kasvoi kaikissa tilastoiduissa tuoteryhmissä, joita ovat soundbarit, hifikaiuttimet, bluetooth- ja älykaiuttimet sekä stereoyhdistelmät. ●

KUVA © SOMMERBY / DREAMTIME.COM

Uusia vinyljulkaisuja tulee nykyään paljon. ”Esimerkiksi Levykauppa Åx julkaisee vanhoja äänitteitä uusintapainoksina.” ”Voikohan cd:lle käydä joskus samoin?”, Kotilainen miettii.

Kotimainen pitää pintansa

Koronapandemia lisäsi suoratoiston kuuntelua ja suoratoiston kuuntelu on perinteisesti vähentänyt kotimaisen musiikin osuutta markkinasta. Kun tarjolla on yli 70 miljoonaa biisiä, kuuntelu kohdistuu suuremmalle määrälle biisejä.

”Kun kaikki äänitteiden myynti oli fyysistä vuonna 2009, kotimaisen musiikin osuus oli 61 prosenttia.” Viime vuonna äänitemyynnin kokonaistuotosta kotimaisen musiikin osuudeksi jäi 34,4 prosenttia Musiikkituottajien jäsenkunnan raportoimasta myynnistä. Niiden markkinaosuus vuoden 2020 äänitteiden kokonaismyynnistä Suomessa oli 83 prosenttia.

Kotimainen osuus on kuitenkin hyvä, kun kuuntelusta 90 prosenttia on digitaalista, Kotilainen sanoo. ”Vinyyli-myynnissä kymmenestä myydyimmästä levystä yhdeksän oli kotimaisia. Vain AC/DC oli poikkeus listalla.”

Fyysisen äänitemyynnin pudotus näyttää loppuneen. Nykyisessä 10 prosentin siivussa markkinasta pysyttäneen jatkossakin.

Ilahduttavaa on Kotilaisen mielestä se, että koronasta huolimatta uusiakin artisteja nousi näkyvästi esiin, esimerkiksi **Behm**. ”Artistit ovat löytäneet yleisönsä, vaikka keikkoja ei ole ollutkaan.”

Korona-aika näkyy

Levy-yhtiöiden taloudessa korona-ajan vaikutus kuitenkin näkyy. Gramexin tuotot vähenivät, ja sitä myötä niin esiintyvien muusikoiden kuin levy-yhtiöidenkin korvaukset. Pandemia vaikuttaa vielä tämänkin vuoden Gramex-tuottoihin.

Kotilainen muistuttaa, että kotimainen tuotanto mahdollistaa suurten levy-yhtiöiden toiminnan Suomessa. ”Jos meillä ei olisi niitä, toimintaa pyritettäisiin Tukholmasta.”

Suomen äänitemarkkinalla toimii kolme suurta monikansallista kilpailijaa melko tasaisin osuuksin. Universal Musicin osuus Musiikkituottajien jäsenrytysten kattamasta markkinasta oli viime vuonna 37 prosenttia, Warnerin 30 prosenttia ja Sony Music Entertainment Finlandin 28 prosenttia.

Kotimaisten äänitteiden osalta riippumattomat tuottajat pärjäävät paremmin, niillä on 27 prosentin markkinaosuus.

Koronaa enemmän äänitemarkkinaa saattaa vaikuttaa tulossa oleva Euroopan unionin uusi digitaalisten sisämarkkinoiden DSM-direktiivi.

Sen artikla 17 antaa mahdollisuuden tasoittaa niin sanottua arvokuilua. Tällöin verkossa toimivien alustapalveluiden tulisi hankkia asianmukaiset tekijänoikeusluvut tarjotessaan yleisölle kuluttajien lataamia sisältöjä. On yhä auki, millaisena tämä siirtyy Suomen lainsäädäntöön.

”Pitkällä aikavälillä tämä tulee vaikuttamaan kaikkiin luoviin aloihin”, Kotilainen sanoo. ●

Verraton näköalapaikka musiikkiin

Tommi Saarikivi aloittaa elokuussa Musiikin edistämissätiön toimitusjohtajana.

Teksti LAURI KAIRA Kuva MATTI MATIKAINEN

Ultra Bra ja Scandinavian Music Group -yhtyeiden muusikkona tunnettu **Tommi Saarikivi** aloittaa Musiikin edistämissätiön MES:n toimitusjohtajana elokuussa.

Saarikivi (s. 1975) on koulutukseltaan lakimies ja toimii nyt Suomen Teatterit ry:n toiminnanjohtajana.

Musiikki osa elämää

Saarikivi laskee tehneensä opiskeluaikana ja muiden töiden ohessa noin 25 vuotta ammattimuusikon työtä.

”Jos on kysytty soittamaan, olen aina mennyt, kun mahdollista. Mutta kun on perhe ja päivätyö, ei ole voinut kaikkea tehdä, mitä olisi halunnut.”

Musiikki on ollut osa Saarikiven elämää lapsuudenkodista lähtien. Hänen isänsä työskenteli levykauppiaina.

Omimpia soittimia ovat kosketinsoittimet, basso ja kitara. ”Soitan kaikkia instrumentteja, joista vain saan äänen. Kun ensin oppii teorian ja perussormituksen, kaikkia soittimia oppii aika hyvin. Viimeisin soitinhankintani on tenorifoni, jota nyt otan haltuun. Se on suunnattoman palkitsevaa.”

Koronan aika

Haastatteluhetkellä Saarikivi katselee maailmaa Suomen teatterien edustajana. Korona on iskenyt kulttuurialoja lujaa.

”Teatterien kaltaisten kulttuurirakenteiden kannalta yhteiskunnan koronatuotot ovat olleet kohtuullisella tasolla”, Saarikivi pohtii. ”Ne eivät kata menetyksiä, mutta konkurseilta on vältytty.”

Freelancerien tukemisessa lähdettiin liikkeelle aivan väärässä suuruusluokassa. ”Ensimmäistä 15 miljoonan tukipakettia katsoessa tiesi heti, että tästä seuraa ongelmia.”

”Vaikka jälkimmäinen paketti on lähempänä oikeaa suuruusluokkaa, se ei enää pystynyt paikkaamaan mielikuvaa ja tilannetta.”

Saarikivi toivoo yhteiskunnalta järkevää koronarajoitusten purkua.

”Jos rokotukset tehoavat niin, että kohta koko muu yhteiskunta pakkautuu busseihin, juniin, ravintoloihin ja työpaikoille, ei ole oikein vaatia teattereissa ja konserteissa kahden metrin turvavälejä!”

Näköalapaikalle

Elokuussa Saarikivi siirtyy Musiikin edistämissätiön toimitusjohtajaksi. ”Musiikin edistämissätiössä pääsee sellaiselle näköalapaikalle suomalaisen musiikkikulttuuriin, ettei vastaavaa ole.”

Millainen on tulevan toimitusjohtajan musiikkimaku?

”Olen sinänsä kaikkiruokainen, mutta eniten nautin kunnianhimoisesta jazzista”, vastaa Saarikivi.

”Kun on opiskellut sointuteoriaa, haastavamman jazzin sointumaisemat osaavat yllättää positiivisesti. Vaikkei osaa sanoa, mitä tapahtuu, silti kuulostaa hyvältä.”

Kun kysyy tärkeää konserttumuistoa, silloinkin vastaus menee jazzin puolelle. ”Flow-festivaaleilla **Kamasi Washingtonin** konsertti ja hänen vaikuttavat, tarinan tavoin rakentuvat soolonsa...”

Musiikin edistämissätiön uusi toimitusjohtaja Tommi Saarikivi on työskennellyt kulttuurialan järjestöissä ja ammattimuusikkona.

Riffi
-JULKAISUT

TIETO LISÄÄ FIILISTÄ!

Innostavat soitonoppaat ja pätevä käsikirjat!

riffi.fi/verkkokauppa

KAIKKI VUODEN 2020 EMMALLA PALKITUT

- Vuoden artisti: Behm
- Vuoden yhtye: Maustetytöt
- Vuoden albumi: *Draaman kaari viehättää* / Behm
- Vuoden tulokas: Behm
- Vuoden biisi: *Hei rakas* / Behm
- Vuoden pop: Behm
- Vuoden rock: Maustetytöt
- Vuoden metalli: Nightwish
- Vuoden iskelmä: Arttu Wiskari
- Vuoden rap/R&B: Ibe
- Vuoden jazzalbumi: *Superposition* / Superposition
- Vuoden etnoalbumi: *Mielo* / Maria Kalaniemi & Eero Grundström
- Vuoden klassisen musiikin albumi:
Small Creatures – A Musical Bestiary / Petri Kumela
- Vuoden lastenmusiikkialbumi: *Iltalauluja* / Suvi Teräsniska
- Vuoden musiikkivideo: *Vapaa* / F (ohjaaja: Juho Länsiharju)
- Vuoden tuottaja: Sakke Aalto
- Kriitikoiden valinta: Antti Tuisku / *Valittu kansa*
- Vuoden myydyin kotimainen albumi: *Draaman kaari viehättää* / Behm
- Vuoden striimatuin kotimainen biisi: *Penelope* / William (feat. Clever)
- Vuoden striimatuin ulkomainen biisi: *Blinding Lights* / The Weeknd
- Erikois-Emma:
Gramexin hallituksen pitkäaikainen puheenjohtaja Risto Ryti
- Kultainen-Emma: tuottaja Riku Mattila
- Yleisöäänestys – Vuoden kotimainen artisti: Behm

Behm nähtiin usein lavalla,
sekä laulamassa että
noutamassa palkintojaan.

KUVA: JULIUS KONTTINEN

Epätavallinen Emma Gaala

Ellinoora jakoi Gramexin puolesta
palkinnon jättipotin keränneelle Behmille.

Teksti HEIKKI JOKINEN

Kuvat vasemmalta oikealle: • Behm lavalla. • Maustetytöt eli Kaisa (vas.) ja Anna Karjalainen palkittiin kahdella Emmalla. • Vuoden striimatuimman kotimaisen biisin Emman voittanut William eli Ville Virtanen esiintyi tulokaspotpurissa. • Arttu Wiskari & Leavings-Orkesteri esittivät Gaalassa kappaleen Tässäkö tää oli? Kuvat: Julius Konttinen. • Punaisen maton kuvauksissa huolehdittiin turvaväleistä. Kuvattavina Nightwishin Tuomas Holopainen ja Kai Hahto. Kuva: Niki Soukkio.

Kuten suunnilleen kaikki viime aikoina, toukokuinen Emma Gaalakin oli poikkeuksellinen. Juhla kokosi jälleen laajan kattauksen artisteja ja ohjelma oli komea. Nyt juhla-paikalla Helsingin Messukeskuksessa ei kuitenkaan näkynyt lainkaan yleisöä.

Gaalan järjestäjä Musiikkituottajat – IFPI Finland ry pyrki kaikin keinoin turvaamaan jokaisen mukana olevan terveyden. Järjestäjät laativat selkeän koronaturvallisuuksuunnitelman koko tapahtumasta. Se kattoi kaiken Gaalan rakentamisesta sen purkamiseen, alihankkijoista artisteihin.

Kaikki paikalle saapuvat sitoutuivat esittämään korkeintaan 48 tuntia vanhan negatiivisen koronatestin tuloksen. Ilman sitä kulkulupaa rakennukseen ei saanut.

Valokuvista ja haastatteluista tuttu artistien punainen matto toimi porrastetusti. Maskeja käyttävät median edustajat pysyivät vähintään kahden metrin päässä artisteista ja mikrofonit olivat kiinteät. Näin kenenkään ei tarvinnut koskea niihin.

Ruokailut, työtilat, maskien käyttö ja turvavälit ohjeistettiin selkeästi. Kättelyä ja halauksiakin oli pakko kehottaa välttämään. Osanottajien määrä rajattiin pienimpään mahdolliseen.

Järjestävät varmistivat etukäteen aluehallintovirastolta, että tilaisuuden saa ylipäänsä järjestää. Avi katsoi sen suljetuksi yksityistilaisuudeksi ja paikalle sai saapua enemmän kuin kuusi ihmistä.

Silti: Gaalaa suoratoistona seuranneelle tapahtuma näytti samalta kuin aiemmatkin. Paitsi tietysti ilman yleisöä.

Behmin jättipotti

Palkinnot osoittivat, että suomalainen musiikki ei ole nuukahtanut koronapandemian aikana. Juuri ennen pandemiaa menestykseen nousut **Behm** eli **Rita Behm** ehti tekemään vain kolme keikkaa ennen lavojen sulkeutumista.

Hän kuitenkin pystyi löytämään tiensä musiikin kuuntelijoiden korviin ja sydämiin nouten korona-ajan listojen huippupaikoille. Nyt Emma Gaalassa hänet kruunattiin seitsemällä Emma-palkinnolla. Vastaavaan on pystynyt aiemmin vain **Jenni Vartiainen** vuonna 2011, jolloin hänkin saavutti seitsemän Emmaa.

Behm keräsi Emmansa näissä palkintokategorioissa: Vuoden artisti, albumi, tulokas, biisi, pop, myydyin kotimainen albumi ja yleisöäänestyksen Vuoden kotimainen artisti. Hänet palkittiin kaikissa kategorioissa, joissa hän oli ehdolla.

Tekijänoikeusjärjestö Gramex on Emma Gaalan yhteistyökumppani ja jakoi Vuoden pop-palkinnon. Sen luovutti Behmille Gramexin edustajana **Ellinoora**.

”Olihan se outoa”, Ellinoora eli **Ellinoora Leikas** sanoo ilman yleisöä pidetystä Gaalasta. ”Mutta kun näki kollegoja ja tuttuja, tilanne toi tekijöitä yhteen.”

Vuoden pop -palkinto on Gramexin nimikkopalkinto, jonka luovutti Behmille (oik.) Gramexin edustajana Ellinoora.

RISTO RYILLE ERIKOIS-EMMA

GRAMEXIN hallituksen puheenjohtajana yli 30 vuotta toiminut **Risto Ryti** palkittiin Erikois-Emmalla. Ryti aloitti Gramexin puheenjohtajana vuonna 1980 ja eläköityi tehtävästään vuonna 2012.

Ryti oli vahvasti rakentamassa Gramexia vaikeina aikoina ja vakiinnuttamassa Gramexin asemaa kehittyvässä toimintaympäristössä, jolloin muun muassa paikallisradiokenttä syntyi ja Yleisradion musiikinkäyttö laajeni.

Ryтин aikana Gramexille perustettiin oma musiikin edistämiskeskukseksi Esittävän Säveltaiteen Edistämiskeskus ESEK. Siitä kasvoi sittemmin yhteistyössä Luovan Säveltaiteen Edistämiskeskuksen kanssa nykyinen Musiikin edistämissektori MES. ●

RISTO RYTI. KUVA: JULIUS KONTTINEN

Pyhimys (vas.) ja Eino Grön esittivät yhdessä uuden kappaleen Hyvät hautajaiset. Se julkaistiin Gaalan jälkeen.

”Juhlimme suomalaista musiikkia ja oli kuitenkin hyvä, että Gaala järjestettiin. Parempi näin, kuin ettei olisi järjestetty mitään. Suomalainen musiikki on niin omaansa, että sitä on syytä juhlaa laadukkaasti ja ajan hengessä.”

Yleisö on iso osa musiikkia ja esiintyjän arkea, Ellinoora sanoo. ”Toivottavasti jo ensi vuonna on toisin. Uskon, että hyvät ajat ovat edessäpäin.”

Kun oravanpyörä pysähtyi

Korona-aika on muuttanut muusikkojen elämää perustellisesti. Ellinoora sai itse Vuoden naissolistin Emman viime vuonna. ”Tuntuu, että se on valovuosien päässä, vaikka se oli viime vuonna.”

”Tuolloin edessä oli paras keikkakesäni, mutta rundi jäi tekemättä. Pettymystä helpotti se, että se oli kollektiivinen. Olen käytännölläheinen ihminen. Käsittelen suruni ja menen eteenpäin.”

Keikkojen katoaminen toi aikaa uuden musiikin tekemiselle. ”Kun kalenteri tyhjentyi, keskityin luovuuteen. Menimme studioon ja kolmas levyni on käytännössä valmis. En tykkää voitotella, yritän olla positiivinen.”

Artisti elää yleensä 24/7-rytmissä, Ellinoora sanoo. ”Nyt, kun oravanpyörä pysähtyi, joutui tarkastelemaan unelmiaan, työtään ja sitä, mikä ihminen siellä alla on.”

Pysähtyminen toi mahdollisuuden uuteen ja kehittymiseen. ”Mikä on siviiliminäni, mitä urallaan haluaa, mitä haluaa saavuttaa ja mitä on jo saavuttanut?”

”Jos pandemiasta voi seurata jotakin hyvää, uskon ja toivon, että suomalainen yleisö tukee artisteja. Musiikki ei ole itsestäänselvyys. Toivon, että yleisö tukisi kulttuuria ja kävisi keikoilla, kun se taas on mahdollista.”

Toukokuussa Ellinoora julkaisi uuden singlen *Meille käy hyvin*. Yhdessä tuottaja **Samuli Sirviön** kanssa kirjoitettu kappale syntyi hyvissä merkeissä.

”Olen keväällä käynyt läpi tekemisiäni ja minulle on tullut tunne, että nyt osaan ohjata tätä pyörää. Ensimmäistä kertaa minulla oli tosi vapautunut tunne, olisipa aina näin.”

Syksyllä ilmestyvä kolmas levy on viimeistelyvaiheessa. ”Kun nyt on ollut erilainen sykli eikä keikkailu rytmitä elämää, levyn teko- ja studiovaihe on ollut tavallista tiiviimpi. Nyt on myös ensimmäinen kerta kun tiedän, mitä tulee tämän levyn jälkeen.”

Korona-aika on vahvistanut Ellinooran uskoa luomisen rajattomuuteen. ”Kaikki on mahdollista, hulluimmatkin ideat.” ●

Johtosävel

TUIJA BRAX
Gramexin puheenjohtaja

Työterveyttä freelancereille

Maan hallitus vei viimein eduskuntaan tukipaketin, jossa kulttuuri- ja tapahtuma-alan freelancereille osoitetaan 65 miljoonaa euroa korona-ajan tukea. Tätä kirjoittaessa on vielä auki, onko tuo tuki lopulta aitoa koronatukea siinä missä muidenkin koronarajoituksesta kärsineiden kompensatiot vai jonkin sortin hanketuki. Joka tapauksessa tuo osa tuesta on korvamerkitty freelancereille, mikä on tulevaisuudenkin kannalta tärkeä päätös.

Toivottavaa on, ettei freelancerien aseman tunnistaminen jää tähän, sillä työterveydenkin kysymyksissä olisi parannettavaa.

Sydänliitto, Muusikkojen liitto ja Freelancemuusikot tekivät vuonna 2018 terveys- ja hyvinvointikyselyn freelancemuusikoille. Siinä selvisi, että epävarmuus toimeentulosta ja epäsäännölliset työajat ovat taustalla, kun vastanneista 65 prosenttia kokee itsensä jonkin verran tai erittäin uupuneeksi ja stressaantuneeksi.

Stressi ja unen häiriöt kuuluvat kohonneen verenpaineen ja kolesterolin ohella työhyvinvoinnin ja -kyvyn kovaan ytimeen. Niillä on suora yhteys merkittävimpiin sydän- ja verisuonisairauksiin kuten esimerkiksi Suomen yleisimpään kuolinsyyhyhyn sepelvaltimotautiin. Se on aiemmin tiedettyä useammin syynä työikäisten äkkikuolemiin.

Keskellä koronaa, marraskuussa 2020 sama kysely tehtiin taide- ja kulttuurialan freelancereille yhdessä Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö Takun kanssa. Tulokset olivat musertavat. Kyselyyn vastanneista 86 prosenttia koki itsensä jonkin verran tai erittäin uupuneeksi ja stressaantuneeksi.

Juridisesti freelancer on yrittäjä ja menestyvän yrittäjän on mahdollista tuki nykyisin kela-korvauksin. Epäsäännöllisillä työmarkkinoilla tämä on monelle liian korkean kynnyksen takana. Julkisen puolen palvelut itsensä työllistäjien työkyvyn ylläpitämiseen ovat kauniisti sanottuna niin saannottu kehittämiskohde.

Koko freelancerien työhyvinvoinnin tulee jatkossa olla aito kehittämiskohde.

Akuuttiin ensi-apuun Sydänliitto on koonnut muusikoille sydan.fi/muusikot itsehoito-sivuston. ●

Tulokset ovat musertavat.

KUVA: PIA INBERG

Koronan vuosi

Gramex auttoi musiikkialan jättiahdingossa niin paljon kuin pystyi. Pitkälti etätöissä, kuten niin monet muutkin.

Teksti LAURI KAIRA

Vuosi 2020 jää historiaan yhtenä musiikkialan raskaimmista kokemuksista. Koronapandemia vaikutti tuhoisasti musiikkialan talouteen. Music Finlandin mukaan menetykset olivat yli 70 prosenttia alan arvosta.

Kotimaan ja vientitulojen menetykset olivat viime vuonna yli 250 miljoonaa euroa ja sen jälkeen menetyksiä on tullut lisää.

Koska suuri osa konsertti- ja livetuloista romahti, se kasvatti Gramex-korvausten suhteellista merkitystä entisestään. Gramexissa tämä tiedostettiin ja tehtiin kaikki mitä voitiin.

”Gramex suoriutuikin poikkeuksellisenä ja vaikeana vuonna verrattain hyvin”, sanoo toimitusjohtaja **Ilmo Laevuo**.

”Kulusäästöt, tehokas etätö ja tekninen edistys metadatan paremmaksi hyödyntämiseksi ovat valontuoja vaikeuden keskellä.”

Korona vaikutti korvauksiin

Korona-aika vaikutti toki myös Gramexiin. Gramex-korvauksia kertyi 1,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisvuonna.

Lisensointiyksikön johtaja **Petri Kiiskan** mukaan vuosi alkoi hyvin, mutta kääntyi kevättalvella mollivoittoiseksi.

”Suurimmat rahalliset menetykset kohdistuivat pääasiassa GT Musiikkilupien hallinnoimaan taustamusiikkisektoriin. Gramexilla meni kuitenkin paremmin kuin sen eurooppalaisilla sisarjärjestöillä keskimäärin.”

”Aikaisempaa suuremmat korvausten tilitykset ulkomailta kompensoivat lisensointikorvausten laskua kotimaassa”, jatkaa Kiiski.

Auttaakseen taustamusiikkiasiakkaita GT Musiikkiluvat mahdollisti lupien väliaikaiset tauot. Gramex helpotti palvelujen siirtämistä verkkoon laajentamalla taustamusiikkiluvan kattamaan osaksi striimausta.

Apua hätään

Gramex pyrki helpottamaan musiikkialan ahdinkoa useilla toimilla.

Näihin kuuluivat muun muassa aikaisetetut ja ylimääräiset tilitykset, musiikkialan säätiöiden kautta jaettu noin miljoonan euron tukipaketti sekä osallistuminen edunvalvontatyöhön osin Music Finlandin ja osin Luovan työn tekijät ja yrittäjät -verkoston kautta.

Lisäksi Gramex toteutti väliaikaisia kustannussäästöjä, jotta matalammasta korvauskertymästä huolimatta voitiin tilittää mahdollisimman paljon korvauksia. >>>

Gramex suoriutui poikkeuksellisenä vuonna verrattain hyvin, sanoo toimitusjohtaja Ilmo Laevuo (vas.). Gramexilla meni paremmin kuin sen eurooppalaisilla sisarjärjestöillä keskimäärin, sanoo lisensointiyksikön johtaja Petri Kiiski.

KUVAT: MATTI MATIKAINEN

AVAINLUVUT VUODELTA 2020

- **Liki 90 000 asiakasta.** Gramexilla oli vuoden lopussa 57 883 asiakassopimusta oikeudenhaltija-asiakkaiden kanssa ja asiakkaana yli 31 000 musiikkia käyttävää liikepaikkaa. Gramex toimii näiden kahden asiakasryhmänsä välissä palvelevana linkkinä, joka hoitaa sekä lupa- että korvausasioita.
- **22,5 miljoonaa euroa korvauksia.** Gramex-korvauksia kerättiin 22,5 miljoonaa euroa. Koronan vuoksi se oli 1,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Suurimmat korvaustulot tulivat taustamusiikkisektorilta (8,7 milj.), radio- ja TV-käytöstä (8,1 milj.), internet- ja tietoverkkokäytöstä (3,4 milj.) sekä yksityisen kopioinnin hyvituksesta (1,1 milj.).
- **Korvauksia jaettiin 19,3 miljoonaa.** Vuoden aikana suoritettiin kolme tilitystä.
- **27,4 prosenttia äänitealan tuloista.** Gramex-korvaukset ovat merkittävä tulo musiikkialalle. Global Music Report -julkaisun mukaan Gramex-korvaukset olivat 27,4 prosenttia Suomen koko äänitealan tuloista.
- **Tehokkuus parani.** Toiminnan tehokkuudesta kertova efektiivinen hallintokulu-prosentti aleni 0,3 prosenttiyksikköä 15,6 prosenttiin. Tilityksen kuluprosentti säilyi 16,2 prosentissa. Lisäksi korvausensaa-jille maksettiin 1,5 prosentin sijoitustuotto-hyvitys.

>>>

Menoja leikattiin rajusti

Näiden kustannussäästöjen ansiosta tilityssumma aleni vain puolella miljoonalla eurolla edellisvuodesta vaikka korvauskertymä aleni 1,1 miljoonalla eurolla.

”Aloitimme alkuvuodesta kulusäästöprojektin ja sitä jatkettiin tehostetusti läpi vuoden. Kulusäästöprojektissa onnistuimme erinomaisesti”, kertoo talouspäällikkö **Niko Tuomonen**.

Gramex onnistui leikkaamaan menojaan suhteellisesti saman verran kuin korvaustulo aleni. ”Saimme vuoden 2020 kuluprosentiksi 16,2, joka on sama kuin edellisenä vuonna. Efektiivinen kuluprosentti jopa aleni edellisvuodesta.”

Aikaistettuja tilityksiä

Koska kentällä oli huutava rahantarve, Gramex muutti tilitysaikatauluja.

”Aikaistimme kevätilitystä yhdellä kuukaudella eli kevätilitys suoritettiin huhtikuun viimeisellä viikolla”, kertoo oikeudenhaltijajärjestöjen johtaja **Tuomas Talonpoika**.

”Koska korona sotki oikeudenhaltijoiden taloudellista tilannetta, suoritettiin elokuun lopussa ylimääräinen tilitys, jossa maksettiin korvauksia nopeutetusti erityisesti tuottajille.”

Gramex panosti myös merkittävästi ulko- ja maankorvausten perimiseen. Työ tuotti tulosta: ulkomaankorvausten määrä liki kaksinkertaistui. ”Huomionarvoista oli, että ulkomailta vastaanotettujen muusikkokorvausten kokonaismäärä oli vuoden 2020 aikana suurempi kuin koskaan.”

Etätöissä

Gramexin henkilöstö oli suurimman osan vuotta etätöissä.

Talouspäällikkö Niko Tuomonen (vas.) kertoo, että Gramex onnistui säästämään paljon kulujaan viime vuonna. Oikeudenhaltijajärjestöjen johtaja Tuomas Talonpoika sanoo, että kevätilitystä aikaistettiin kuukaudella. Gramexin työntekijät kestivät poikkeusolot, koska tuntevat työnsä tärkeiksi, sanoo Gramexin henkilöstöasioista vastaava Virva Suikkanen.

Korvaustulot laskivat, mutta niin kulutkin.

”Henkilöstö siirtyi nopealla aikataululla etätöihin heti maaliskuun puolesta välistä lähtien”, sanoo Gramexin henkilöstöasioista vastaava **Virva Suikkanen**. Elokuun alussa siirryttiin hybridimalliin, jossa yhdistettiin toimisto- ja etätöitä.

”Asianmukaiset työvälineet ja digitaaliset työtavat mahdollistivat töiden jouhevan siirtämisen kotitoimistoille. Uusia toimintamalleja kehitettiin ja uutta maksettiin nopealla tahdilla heti etätöiden alkumetreillä. Valmiutta muutokseen on edellytetty kaikilta, ja edellytetään yhä”, sanoo Suikkanen.

Poikkeukselliset olot kestää paremmin, kun kokee työnsä tärkeiksi. ”Työn sisältö on gramexilaisten parissa perinteisesti koettu tärkeäksi. Koronavuoden syksyllä tehdyn työyhteisökyselyn perusteella tämä kokemus pysyi koronasta huolimatta vahvana ja työn merkityksellisyys korkeana.”

Muuttoa ja muutoksia

Gramexin vuosi oli toki muutakin kuin koronaa. Gramex esimerkiksi uudisti nimensä. 1960-luvulta asti käytetty Gramexin virallinen nimi Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry

siirtyi historiaan. Uusi lyhyempi nimi on muotoa Gramex äänitemusiikin tekijänoikeusjärjestö ry.

Lisäksi Gramex osallistui musiikkialaa palvelemaan edunvalvontaan sekä koordinoi yhdessä Teoston kanssa yhdeksän musiikkialan organisaation yhteistä Musiikin Satama-toimitilahanketta.

Aktiivista kehittämistä

Myös muita kehitysprojekteja vietiin eteenpäin. Nämä koskivat muun muassa Gramexin verkkokauppaa, lisensointituotteita ja MyGramex-portaalia.

Kesällä 2020 saatiin valmiiksi kehityshanke, jonka ansiosta jokainen äänitteellä esiintyvä oikeudenhaltija saa jatkossa koosteen Gramexille saapuneesta ääniteilmoituksesta. Lisäksi käynnistettiin hanke taustamusiikin tarkempaa tunnistusta ja tilitystä varten.

Gramex otti kansainvälisen RDx-metadatabin käyttöönsä yhtenä ensimmäisistä tekijänoikeusjärjestöistä maailmassa. Tämä on uusi todiste siitä, että Gramex on tekijänoikeusjärjestöjen joukossa kansainvälisen kehityksen kärkipäissä. ●

KUVA: NIKO TUOMONEN / HENKILÖKOHTEINEN ARKISTO, TUOMAS TALONPOIKA / LAURI KAARA, VIRVA SUIKKANEN / HENKILÖKOHTEINEN ARKISTO

Ääni

Ääni-palstalla esitellään kauden kiinnostavia ääniteknologian uutuuksia. Teksti: Tommi Saarela

Audient EVO4 SRB.

Paketti aloittelevalle äänittäjälle

AUDIENTIN EVO-SARJAN äänikortit on suunniteltu äänittämisen helppoutta arvostavaa käyttäjää ajatellen. Sarjan uutuutena esitellään EVO4 SRB (Start Recording Bundle), joka on äänikortista, kondensaattorimikrofonista, kaapelista ja kuulokkeista koostuva aloittelevan äänittäjän kokonaisuus.

Paketin ytimenä on EVO4-äänikortti, jonka Smart Gain -toiminto auttaa äänitystason säädöissä ja minimoi niin pohjakohinan kuin signaalin ylijohjautumisesta aiheutuvan särönkin.

Laite tarjoaa kaksi Phantom-virtasyötöllä ja maksimissaan 58 dB:n vahvistuksella varustettua

mikrofoni/linjatuloa. Vahvistuksen kerrotaan riittävän mainiosti epäherkimmillekin mikrofoneille.

Pakettiin sisältyvä, 2,5-metrillä XLR-kaapelilla ja jämerällä keholla varustettu superherhertakuvioinen SR1-kondensaattorimikrofoni muistuttaa ulkoiselta olemukseltaan hieman AKG:n legendaarisesta C414-mallia, ja myös soundimaailman lupaillaan osuvan likelle esikuvaa.

Pakettiin kuuluvat SR2000-kuulokkeet ovat suljettua mallia.

EVO4 SRB maksaa noin 210 euroa. ●

www.audient.com

Electro Harmonix Ripped Speaker.

Electro Harmonix Howitzer.

Vahvistusta ja säröä

PERINTEISIMPIIN kitarapolkিমien valmistajiin kuuluva Electro Harmonix julkaisi kevätkaudella pari pedaalia sopivaa kiinnostavaa uutuutta.

Valmistajan uusin fuzz-pedaali Ripped Speaker viittaa kuulokuvaan, jossa kitarakaapin ämyri olisi revennyt, vahvistimen putki löysällä tai miksaus-pöydän kanavassa jotain pielessä.

Pedaalin erityistä RIP-säädintä oikealle käänettäessä sointiin sanotaan kertyvän sirinää ja väsähtävästä paristosta muistuttavaa vaimentumaa. Toiseen suuntaan mentäessä luvassa on ripeästi

sammuvaa fuzz-soundia. Ripped Speaker -pedaali on luonnollisesti varustettu myös äänenvoimakkuussäätimellä ja on/bypass-kytkimellä.

Electro Harmonixin uutuuksia on myös 15-wattinen pedaali vahvistin Howitzer. Haupitsi-tykin mukaan nimetty Howitzer kulkee pedaali laudassa, ja se voidaan kytkeä kitarakaittimeen, jonka tehonkesto ylittää mainitun wattimäärän.

Howitzerin säätimet (Gain, Volume, Bass, Middle, Treble, Bright/Normal) muistuttavat perinteistä kitaravahvistinta. Kaiutinlähden lisäksi Howitzer

Uuden aikakauden mikseri

DIGICON MIKSERIPERHEEN Quantum 225 -tulokasta kuvaillaan uuden aikakauden äänipöydäksi. Mikseri sisältää 72 tulokanavaa, 36 Aux/Sub Groupia ja 12 x 12 -prosessointimatriisin. Efektipuolen uutuuksina esitellään ensi kertaa tässä hinta- ja kokoluokassa plugarityyppisistä natiiviprosessoreista koostuva Spice Rack -efektiräkki sekä Mustard-prosessointi, johon sisältyy neljän klassisen studiokompressorin digitaalinen mallinnus.

Moottoroituja liukuja on 25 kappaletta, ja konsolin 17-tuumaisen kosketusnäytön kirkkauden kerrotaan riittävän työskentelyyn päivänvalossakin. Käyttöpuolen erikoisuutena on kiinnitysvarsi, johon voidaan liittää esimerkiksi kannettava tietokone keikan äänitystä tai taustaraitojen pyörittystä varten. Lämpäri kytketään UB-MAD:n kautta, jolloin voidaan tallentaa ja toistaa 48-raitaista audiota.

Liitinvalikoima sisältää kahdeksan analogituloa ja -lähtöä sekä kaksi AES-väylää. MADi-portteja on neljä, minkä lisäksi pöydässä on valmiudet kahden Optocore-luupin käyttöön ottoon sekä kaksi DMI-korttipaikkaa.

Quantum 225:n hintaluokka asettuu 20 000 euron jommalle kummalle puolelle riippuen siitä, liitetäänkö hankintaan myös uuden sukupolven Quantum-lavarasia. ●

www.digigo.biz

Digico Quantum 225.

on varustettu efektikenkillä, jonka Send-liitäntä sopii myös linjalähdöksi pedaalin etuasteelle.

Ripped Speakerin ja Howitzerin jälleenmyyntihinnat asettuvat noin 110–120 euron tietämille. ●

www.ehx.com

TITTA MÄKINEN

- Taiteilijanimi **Ellen**. • Suomalais-guatemalalainen tausta. • Kaksikielinen rap-artisti (suomi, espanja).
- Asuu Kirkkonummella ja tekee yhteistyötä muun muassa muiden kirkkonummelaisten rap-artistien kanssa. • Kappaleita muun muassa *Ketsaali*, *Kadut*, *Häkkilintu* ja *Varjokuvia* sekä yhdessä MC Rambon kanssa *Lapsii langenneit* ja *Mitä kello on?*
- Koulutukseltaan yhteiskuntatieteiden kandidaatti (Tampereen yliopisto) ja valtiotieteiden maisteri (Helsingin yliopisto).

Kaksi kulttuuria, kaksi kieltä

Ellen käsittelee räpissään usein yhteiskunnallisia teemoja. Räpin esittämisen Ellen aloitti muutettuaan Kirkkonummelle, jossa häntä puhutteli vahva yhteisöllisyys ja kannustava asenne.

Teksti JUHANA UNKURI *Kuvat* MIKKE STRANDBERG

Räppäri **Ellen** eli **Titta Mäkinen** on kasvanut kahden kulttuurin keskellä. Hänen isänsä on suomalainen ja äiti on kotoinen Guatemalasta, Väli-Amerikasta.

”Kahden kulttuurin yhdistelmä on luonut maailmankatsomuksestani hyvin avaran. Samalla olen yhdistelmä latinoveria ja suomalaista sisua.”

Ellen toteaa kahtalaisen kulttuuritaustan vaikuttavan hänen kappaleidensa teksteihin. Lisäksi Ellen on koulutukseltaan valtiotieteiden maisteri ja yhteiskuntatieteiden kandidaatti. Hän kertoo kiinnostavansa tätäkin kautta paljon huomiota yhteiskunnallisiin näkökulmiin.

”Pohdin teksteissäni eriarvoisuutta, nuoruuden ilmiöitä ja erilaisia minäkuvan teemoja kuten kuulumista ja kuulumattomuutta, vertaisuutta, yksinäisyyttä ja yhdessäoloa.”

Guatemalassa Ellen on käynyt muutaman kerran, edellisestä kerrasta on aikaa joitain vuosia. Hänen tarkoituksenaan on matkustaa sinne jälleen pandemiatilanteen salliessa. Ellenin mukaan Suomen ja Guatemalan merkittävin ero on sosioekonominen status.

”40-vuotinen sisällissota on jättänyt jälkensä Guatemalassa. Suomi on hyvinvoiva ja turvallinen maa, vaikka onhan täälläkin yhteiskunnalliset haasteensa.”

Monikulttuurinen tausta ei ole ollut Ellenille aina helppo asia käsiteltäväksi. Näin oli etenkin nuorempana.

”Mitä vanhemmaksi tulen, sitä ylpeämpi ja tietoisempi olen taustastani. Nykyään saan siitä valtavasti voimaa ja haluan sen myös kuuluvan musiikissani. Räppääminen on myös tapa käsitellä näitä asioita.”

Ellen haluaa tuoda teksteihinsä myös huumoria, itseironiaa ja iloa. ”Kirjoitan myös omista onnistumisista ja voimaantumisen kokemuksistani. Toivon kuulijoiden saavan siitä osansa.”

Ellenin lapsuudenkodissa puhuttiin sekä suomea että espanjaa, ja hän puhuu edelleen espanjaakin päivittäin. Hän tekee sanoituksia molemmilla kielillä, ja kokee ne yhtä vahvoiksi tunnekielikseen.

Joissain kappaleissaan Ellen räppää sekä suomeksi että espanjaksi. ”Vaikka nämä kielet ovat erilaisia, keskenään rimmaavia sanoja löytyy yllättävän paljon.”

Monikielistä yhteistyötä

Musiikki on aina ollut merkittävä voimavara Ellenille hänen omassa arjessaan. Varsinais-Suomessa varttunut Ellen kävi nuoruudessaan piano- ja kitaratunneilla, opiskeli musiikinteoriaa ja soitti bändissä. Hän kertoo luukuttaneensa räppiä – kuten myös muuta musiikkia – teini-ikäisenä paljon niin yksin kuin kavereiden kanssa.

”Koin räpissä sanojen, rytmien ja soundien yhdistelmän suorastaan lumoavaksi. Olen kuunnellut paljon varsinkin suomalaista rap-musiikkia. Siinä pidän erityisesti melankolisesta tyylistä sekä kantaa ottavista ja pohdiskeluvista sanoituksista. Suomesta tulee paljon hyvää rap-musiikkia.”

Räppäämisen aloittaminen ei ollut Ellenille mikään itsestäänselvyys.

”Meillä päin räpin tekeminen ei ollut erityisen suosittua. Aloin kirjoittamaan omia tekstejä lukion jälkeen, mutta meni pitkään, ennen kuin uskalsin esittää niitä kenellekään.”

Vuonna 2015 Ellen osallistui Tampereella opiskellessaan räppi-työpajaan.

”Oli hienoa nähdä, kuinka osallistujat kannustivat toisiaan. Niihin aikoihin aloin varovasti esittämään tekstejä lähimmille ystäville, mutta en ajatellut oman rap-musiikin tekemistä vakavasti.”

Vuonna 2016 Ellen muutti Kirkkonummelle, tutustui paikallisiin räppäreihin, ja alkoi tehdä sekä esittää omaa musiikkia. Hänen mukaansa Kirkkonummella alan piireissä on vahvaa yhteisöllisyyttä, jolle on ominaista yhteinen tekeminen, keskeinen kunnioitus ja toinen toisensa kannustaminen.

Ellen on osallistunut kirkkonummelaisiin, monen artistin yhden illan aikana yhteisvoimin toteuttamiin projekteihin eli sessareihin, joiden tuloksia on laitettu YouTubeen. Ellenin ja **Mc Rambon** yhteisellä *Kielimuuuri*-kappaleella on tätä juttua kirjoitettaessa yli 380 000 katsomiskertaa.

Ellen hahmotteli mielessään ideaa kappaleesta, jossa ei kuultaisi kahta, vaan kolmea kieltä.

”Suomenruotsalainen Mc Rambo tarttui ideaani. Kappaletta oli todella hauska tehdä yhdessä hänen ja tuottajamme **Prossin** kanssa. Itselleni yllätyksenä tullut kappaleen saama suuri suosio osoittaa, että monikieliseen rap-musiikille on tilaa ja kysyntää suomalaisen räpin kentällä. Uskallan melkein luvata, että *Kielimuurille* saadaan jossain vaiheessa jatko-osa”, kertoo Ellen, joka on tehnyt monikielistä yhteistyötä myös vaasalaisen **Finska Snubbenin** kanssa.

Paras versio omasta itsestä

Rap-musiikin tekeminen on Ellenille keino toteuttaa itseään, ja hän kokee räppäämisen voimaannuttavana.

”Rap-musiikin tekeminen saa minut tavoittelemaan parasta versiota itsestäni. Koen, että Ellen on voimakkaampi ja rohkeampi versio Titasta. Haluan osaltani kannustaa kaikenikäisiä ja eri taustoista tulevia kokeilemaan rohkeasti omaa luovuuttaan.”

Toistaiseksi Ellen on keskittynyt enemmän biisientekoon ja musiikkivideoihin kuin keikkailuun; viime ajat korona on luonnollisesti ollut estämässä keikkailua.

”Toivottavasti pääsen pian keikoille niin esiintymään kuin yleisöksi. Pidän paljon muiden keikoilla käymisestä ja saan niistä inspiraatiota omaankin tekemiseen.”

Somen kautta Ellen on verkostoitunut myös ulkomaille, erityisesti Guatemalassa ja muualle Latinalaiseen Amerikkaan.

”Haaveenani on, että voisin esiintyä jonakin päivänä Suomen ulkopuolella, esimerkiksi rap-tapahtumissa Guatemalassa.”

Ellenin tavoitteena on tehdä tulevaisuudessa vähintään yksi kokopitkä levy. Lisäksi hän haluaa oppia enemmän musiikin tuottamista.

Ellen ja MC Rambo, joka esiintyy aina vain naamari kasvoillaan.

”Toivon, että pääsen tekemään yhteistyötä monenlaisten artistien ja musiikin ammattilaisten kanssa. Olen avoin yhteistyöehdotuksille.”

Ellen kertoo, että hänen musiikilliset esikuvansa eivät ole välttämättä suosituimpia ja suurimpia tähtiä.

”Thailen artisteja, jotka tekevät päivittäin kovasti töitä unelmiensa eteen. Niitä, jotka kehittävät omaa osaamistaan tullaan paremmiksi muusikoiksi, eivätkä luovuta vastoinkäymistenkään edessä. Se, jos mikä on inspiroivaa.”

Innostavia rap-työpajoja

Titta Mäkinen valmistui viime vuonna valtiotieteiden maisteriksi Helsingin yliopistosta. Hänen maisterintutkielmansa nimi oli *Osallistavat ja innostavat rap-työpajat nuorten kanssa tehtävässä työssä: ohjaajien ajatuksia nuorille suunnatuista rap-työpajoista*.

Mäkinen toteaa, että rap-työpajat ovat matalan kynnyksen ohjattua harrastustoimintaa nuorille ja antavat samalla mahdollisuuden kuulluksi tulemiseen, tunteiden käsittelyyn ja sosiaalisten verkostojen luomiseen. Työpajojen keskeisiä periaatteita ovat esimerkiksi yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja muiden kunnioittaminen.

Mäkisen mukaan ohjatut rap-työpajat ovat viime vuosina kasvattaneet suosiotaan Suomessa ja rap-musiikki on ollut edistämässä nuorten hyvinvointia merkittäväällä tavalla.

”Tästä huolimatta niiden hyödyntäminen suomalaisen sosiaalityön välineenä on edelleen melko vakiintumatonta. Rap-musiikki kasvattaa jatkuvasti suosiotaan. Uskon ja toivon, että niin sen kuin muiden taidelähtöisten menetelmien rooli auttamistyössä tulee kasvamaan.”

Mäkinen muistuttaa, että esimerkiksi USA:ssa rap-musiikki on ollut jo pitkään keino tavoittaa nuoria sekä edistää yksilöiden ja yhteisöjen voimaantumista.

”Rap-musiikki, kuten myös muut hiphop-kulttuurin elementit, kehittyivät afroamerikkalaisten nuorten keskuudessa. Alkuna ne saivat yhteiskunnallisen muutoksen tarpeesta. Rap-musiikin tavoin myös sosiaalityössä keskeistä on marginaalissa olevien äänten kuuleminen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edistäminen. Rap-musiikki yksin ei tietenkään ratkaise sosiaalisia ongelmia, mutta sen hyödyntäminen on erinomainen keino yhteiskunnallisten siltojen ja paremman tulevaisuuden rakentamiseksi.”

Intohimona musiikki

soundi.fi

Ellen ja hänen tuottajansa Prossi.

Näin Gramex palvelee kesällä

Kesän aikana palvelemme normaalisti sähköisesti MyGramex-portaalin, sähköpostin ja puhelimen välityksellä muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Juhannusaaton aattona 24.6. olemme auki klo 9-13. Juhannusaattona 25.6. ja 19.7-30.7. asiakaspalvelumme on suljettu. MyGramex-portaali ja verkkokauppa ovat kuitenkin myös silloin käytettävissäsi. Toivotamme Sinulle hyvää kesää!

